

Braşovai Lapok

Ára 5 lej

Vasárnap
1932 * március 6

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

54. szám
XXXVIII. évfolyam

Ára 5 lej

HÁROM SZÁL HÓVIRÁG

Irla: Halász Sándor

Egy kis csokrétával prezentelt meg bennünket a kormány. Egész kicsi és szerény csokréta: három szál virág mindössze. Három ártatlan színű hóvirág, összekötve, összefogva, összeeresztve. Az arany-szallag is hiányzik róla. Takarékoskodni kell! Zizegő hátyapapirosba sem bugyolálták. A papirkartellre csak ezentul kerül a sor: még drága, pocskoljni nem szabad. De adta mégis, jószívvél és szeretettel, melegséggel és vallomással, azzal a lángolással, mint fiatal síheder, aki szíve bálványának érzelmei tűzpiros lehelletét nyújtja.

Az egyik fázós kis virág szirmán ott a kenyérbélyeg-törvény, a másik porzói közé rejtetten felfedezhető a szesz-monopóliumot, a harmadik bibéjén az illeték-bírság mérsékelésének karcsu teste ágaskodik.

Ugy elnézi az ember ezt a három szál virágokat, úgy megforgatja őket. Ugy végig mustrálja és megméri magasságukat és ezélességüket, karcsu testüket és pocakosodó ígértüket. És keresi bennük a rendeltetés célját!

És ha reggel kezd a boncolást és estig szorgosan egyebet sem csinál és ha este folytatja és a hajnal még a mikroszkóp mellett találja, akkor sem tudja kideríteni és kisütni: hol, merre, mikor, hogyan boldogítanak ezek a három virág-szálok ezek a három törvénytervezetek, amelyekkel most kínál bennünket, szerelmes gyermekeit, az az atya, aki azért él és szenved, született és meghalt majd ma, hogy bennünket, jobb és teljesebb sorsba, igazibb és emberibb életbe vihes-sen.

Keressük, hol az értelmük ezeknek a robogva, sisteregve vágató élet-rendszabályoknak? Miért kellene és miért éppen most?

Három gyöngy-szem! Ártatlan hóvirág, amely azonban mire érlelő nyarát, a mame-lukok hadának vokását, elnyeri, skárlát-vörös szegfűvé nemesedik és szagosodik. Ime: kapjuk a kenyérbélyeg-törvényt buzaexport-prémium nélkül! A fizetés megmaradt, az a fizetés, amelyet eddig mi teljesítettünk, de az a fizetés, amelyet eddig ők a mi pénzünkkel teljesítettek elmarad. Mi ez? Miért csinálják?

Felelet: az államkincstárnak szüksége van a kenyérbélyeg bevételére.

Válasz: de nekünk nincs szükségünk a fizetés parancsára és a végrehajtás gyilkosságára. Mi adót fizetünk, progresszív és arányos adót. Nem akarunk fej-adót is fizetni.

És utána ime a szeszmonopólium törvény. Kinek ez a törvény? Miért újból a monopólium protekcionizmusa, mikor az eddigieket sem bírjuk. Nap-nap mellett hadakozunk a sóval, a dohányval, a gyúfával és a vasutal, a póstával és a telefonnal, a petróleummal és a cukorral. Érettünk hozzá? Jobb sorsunkat akarják most azzal, hogy a szeszt is monopolizálják?

Ki kérte? Ki akarta? Kinek lesz jobban és csöbben, hogy ezentul a fekete és fehér, zöld és denaturált szeszek mellett, majd monopolszeszt is — hamisítanak?

És a csokor disze, a legfejlettebb virágszál: mérsékelik az illeték-bírságokat és azokat „összhangba hozzák a mai viszonyokkal”. Azaz konvertálják a bírságokat, akár csak az agráradósságokat. Amnesziát adnak a bűnösöknek, de a becsületesnek még mindig nem adnak amnesziát. A becsületes kereskedelem és ipar legális adósságait nem mérsékelik. Még gondolatát is elvetették! De az az illegális, a bűn bírságát, azt — konvertálják. Bizonyára ötven százalékkal konvertálják.

Ne tovább! Nem lehet mindezeket türelemmel leírni és nem lehet türelemmel meg sem hallgatni. Ahány törvény, annyi ellenünk és ahány rendelet, annyi kárunkra.

Valahol úgy tanultuk, hogy Románia parlamentje a népképviselőten alapuló parlamentek egyik legtisztább formája. Általános, egyenlő és titkos választójoggal választjuk követünket és azokat választjuk, akik választók, tehát önmagunkat választjuk. Az önmagunk testvérei és barátai azok a parlamenterek, akik most tavaszi ajándékképpen e három szál hóvirágot felénk küldötték.

Egészen érthetetlen és megfoghatatlan, hogy ebben a magas foku és tiszta demokráciában ne történjék egyetlen csele-

kedet, amelyet mi parancsolunk, egyetlen megoldás, amelyet mi kívánunk, egyetlen gesztus, amelyet mi lendítünk életre. Bámulatos és megmagyarázhatatlan, hogy a népből felkuszott vezérek minden vérségi kapcsolata megszűnik azzal a tömeggel, amelyből lett és amelyből kimagaslott. Mintha két világ élne itt egymás mellett. Az egyik mi vagyunk, mi itt lenn, akiknek minden erőnk a védekezésben felmorzsolódik. És ott a másik világ, a parlament világa, amely viszont csak azért él, hogy nap-nap mellett kitalálja és kiizzadja azt a borzalmat, amely nekünk ide lenn nem kell, amely elől menekülünk és amely életünket a kétségbe-esésig keseríti.

Ennél keserveesebb tragédia, ennél mélyebb összeütközés a történelem során nem sok volt még. Ézerszer és százezerszer megtörtént, hogy kasztok és osztályok egymással szembe fordultak és hogy aki felülkerült, zsarolta és szipolyozta, gyilkolta és kisajtolta a nagy lenni tümeget.

Csudálatos mentalitás sarjadt itt ki,

megfoghatatlan uralmi erő, amely mindig, mindenhol, kormányon, ellenzékben, többségben, kisebbségben nyirja a gyapjút, ugyanazt a gyapjút, ugyanazt az elcsenevészedett, megrikult és kikopott gyapjút: bennünket. Kipróbáltuk már az összes garnitúrát. Minden pártot és klikket kipróbáltunk: az elnyomottat és a detronalizáltat, az új erőket és a levitézletteket! Mind ugyanaz, mind ellenség, deszpota, rabszolgatartó, mind oligarcha és mind mélyebbre és mélyebbre taszítja azt a népet, amelynek humuszában fogant és amelynek termőereje kiérlelte és maga felé emelte.

Nagy és értelmetlen kérdőjellel a szemünkbe itt állunk ismét, e három szál hóvirág előtt, amelyet a tavasz első ígértében nyújtanak felénk. Elnézzük a szirmát, hajlékony vonalát, karcsu és fűrgé testét: e borzalmakat.

Mi lesz itt a nyáron, ha majd a vas-kos, dorongtestű napraforgó, a bozontos törzsű tengeriszár és a tüskés ágú köszméte bokor ágából nyújtják felénk további szerelmes és boldogító csokrétájukat?

A Népszövetség rendkívüli közgyűlése erőlyesen megróttá Japánt a sanghaji vérengzés miatt

Genf, március 4.

Tegnap, március 3-án ült össze Genfben a Népszövetség rendkívüli közgyűlése, amelyet kizárólag azért hívtak össze, hogy a távol Keleten lezajló véres japán-kinai konfliktus problémáját megvitassák és megkeressék a két keleti hatalom háboruszkodásából kivezető utat. A Népszövetség rendkívüli közgyűlésének megnyitása után 47 szavazat közül 45-tel Hymans belga külügyminisztert választották meg elnöknek, majd Paul Boncour francia delegátus ismertette azokat a lépéseket, amelyeket a Népszövetség Tanácsa a japán-kinai konfliktus ügyében eddig tett.

Boncour beszédében határozottan Japán ellen foglalt állást és arra mutatott rá, hogy a népszövetségi szellem hiányában igen nagy az aránytalanság a Népszövetség felhívása és a tömegek lármája között. Azután ismertette a sanghaji eseményeket, különösen a közvetítő tárgyalásokat. Beszéde végén arra hivatott a Népszövetség figyelmét, hogy a világ feszült figyelemmel fordul a rendkívüli közgyűlés munkája felé.

Népszövetségi körökben nagy feltűnést keltett Yen kínai delegátus bejelentése, aki

átnyújtotta annak a japán fegyverszüneti ajánlatnak a feltételeit, amelyet az angol zászlóshajón Kelly tengerenagy közvetítésével folytatott tárgyalások alapján dolgozott ki a japán főparancsnokság.

Yen kijelentette, hogy a négy pontban összefoglalt japán fegyverszüneti feltételek nagy mértékben eltérnek attól a megállapodástól, amelyet az angol zászlóshajón kötöttek. Az új feltételek pedig Kína számára teljesen elfogadhatatlanok s ilyen körülmények között Kína kénytelen az ellenségeskedést tovább folytatni és ellenállást kifejteni a japán támadásokkal szemben.

Yen a bejelentés után a Népszövetség közgyűlésén azzal vádolta Japánt, hogy egyedül ő felelős a sanghaji eseményekért. Megállapította, hogy

Japán az utolsó hónapokban tanúsított magatartásával az elmúlt hónapokban

állandóan provokálta a népszövetségi tanácsot,

miután megsértette a népszövetségi alapszöveget és a Kellogg-paktum rendelkezéseit. A Népszövetség közgyűlésének összeülése pillanatában is a japánok fegyveres erővel olyan területeket szálltak meg Kinában, amelyek nagyobbak mint Franciaország és Németország együttvéve.

A japán repülők védtelen városokat bombáztak és 7000 fegyvertelen polgár életét oltották ki.

Ezekre a tényekre való tekintettel — mondotta Yen — Kína azt követeli a Népszövetségtől, hogy a rendkívüli közgyűlés haladéktalanul alkalmazzon minden eszközt, amely alkalmas a konfliktus elsimítására. A Népszövetségnek el kell érnie, hogy a japán csapatokat vonják vissza és meg kell állapítani ünnepélyesen, hogy Japán megsértette a népszövetségi és a Kellogg-paktumot. Végül a Népszövetség rendkívüli közgyűlésének ünnepélyesen ki kell jelentenie, hogy Kína a legcsekélyebb mértékben sem fe-

lelős a mandzsuriai és a sanghaji eseményekért és azoknak borzalmas fejleményeire.

Yen kínai delegátus után Macudaira japán kiküldött emelkedett szólásra, kifejtve Japán álláspontját. Előadása szerint

Japán a Sanghajban keletkezett helyzet következtében kénytelen volt a nemzetközi engedményes területek súlyos veszélyeztetése miatt erőlyesen fellépni

és állampolgárainak biztonságáért az önvédelem eszközeihez nyulni. Mihelyt azonban a veszedelem oka kiküszöböltetik, a konfliktus problémája is önmagától is elintézést nyer. A mandzsuriai ügyről Macudaira úgy nyilatkozott, hogy az nem is tartozik a közgyűlés elé s így illetékeség hiányában becstelenség volna a mandzsuriai vitát újra kezdeni.

A távirati jelentés szerint a közgyűlés a japán-kinai konfliktus ügyének elintézését a Népszövetség főbizottsága elé utalta.

Elnémultak az ágyuk

Amíg a Népszövetség közgyűlésén megindultak a tanácskozások, csütörtökön délután Sanghaj előtt újra elnémultak az ágyuk. Legalább is Shirokava japán tábornok az idegen újságírók előtt azt a kijelentést tette, hogy a délután folyamán parancsot adott a tüzérségi harc beszüntetésére. Egyidejűleg adott nyilatkozatot Nomura japán tengerenagy is, aki már délután 2 órakor parancsot adott az ellenségeskedés beszüntetésére.

A legújabb sanghaji eseményekkel kapcsolatban — hivatalos tokiói jelentések szerint — a japán hadügyminisztérium leszögezte, hogy a japán csapatok tovább nem nyomulnak előre.

Minden jel arra mutat, hogy a japánok ezt a fegyverszünetet komolyan veszik s ezért a sanghaji kikötőbe érkezett újabb gyalogsági csapatokat és tüzérséget nem hajózták ki a szárazföldre. Viszont az is jellemző, hogy Hamburgból

nagy szállítmány muniációt és mérges gázbombát indítottak utnak a japán hadvezetőség számára.

Feng tábornok, a védelmi vonalakba visszavonult 19-ik kínai hadsereg főparancsnoka kijelentette, hogy azért vonultak vissza, mert új állásuk kedvezőbb s ottan a japán cirkáló nehézágyui nem érhetik el őket.

A Népszövetség rendkívüli közgyűlésén ma délelőtt tovább folyt a tanácskozás a japán-kinai konfliktus elsimításáról. A legfrissebb telefonjelentés szerint a Népszövetség Tanácsa a főbizottság véleményének meghallgatása után rosszallását fejezte ki a sanghaji események miatt és Japánt erőlyesen megróttá a véres háborúért. Együttal arra utasította a kínai és a japán kormányt, hogy a béketárgyalásokat haladéktalanul kezdjék meg.

Tizenkét oldalas szám ára: 5 lej

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Megkerült a Grivita-uti rabló-gyilkos, aki vadállati kegyetlenséggel mészárolta le Serbán mészárosnét és a kis Kovács Idát

Enache Jon Constantin véletlenül került a rendőrség kezére

Bukarest, március 4.

Három nappal ezelőtt megint éjszakai razziára indultak a büntügyi osztály emberei. Negyven kétes ember került a bukaresti rendőrség nagy gyűjtőtermébe. Megkezdődtek a kihallgatások. Csak másnap délután került elő arra a huszonnyolc éves, sovány, rosszul öltözött fiatalemberre, akit a Bellu temető környékén fogtak el.

Az első kihallgatás

— Neve?
— Enache Jon Constantin.
— Foglalkozása?
— Munkanélküli vagyok.
— Ezelőtt?
— Köműves voltam.
— Mit tud a Grivita-uti gyilkosságról?
A fiatalember zavartan nézett a kihallgatást végző komiszár szeméi közé:
— Én... én... semmit sem tudok.
— Hol voltál január negyedikén, amikor a gyilkosság történt?
— Munkanélküli vagyok kérem... nem tudom... minden éjjel másutt alszom.
— Gondolkozz egy kicsit, talán eszedbe jut. Félreállították. A fal mellé. Ezalatt tovább folyt a többiek kihallgatása. Este került megint sorra, utolsónak.
— Nos? — kérdezte a komiszár, — meg tudod mondani, hol voltál január negyedikén?
A fiatalember az ajkát harapdálta, az arca hamuszürke volt:
— Komiszár ur... talán csak nem engemet gyanúsítanak a Grivita-uti gyilkossággal... én munkanélküli vagyok... egyik napról a másikra élek... hogyan tudnám megmondani, hogy hol töltöttem egy éjszakát, hetekkel ezelőtt.

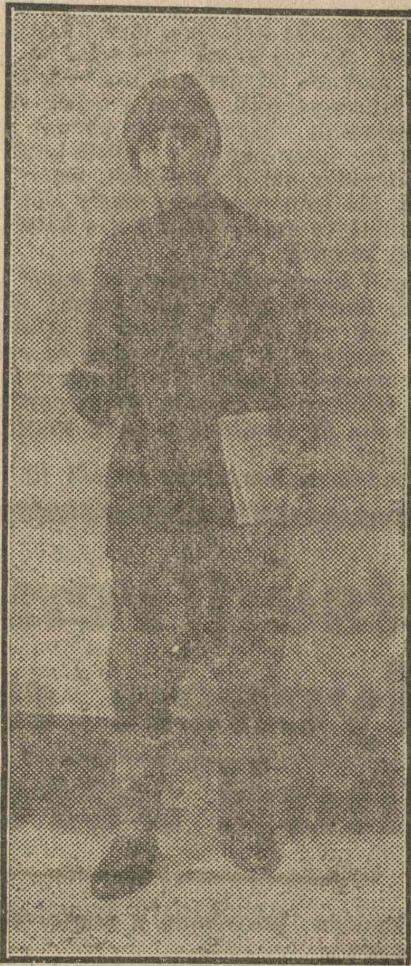
A döntő szembesítés

A komiszár felszalad az első emeletre. Franculescu, a büntügyi osztály főnökének irodája, szokás szerint, tömve volt. A komiszár odahajolt a főnökhöz és a fülébe sugta:
— Azt hiszem, hogy elcsíptük.
— Kiti?
— A Grivita-uti gyilkost.
— Menjen az ördögbe... Ha magukon mulla, óránként szállítanak nekem egy állítólagos gyilkost... De különben mondja el részletesen, mi történt.
A komiszár beszámolt a kihallgatás eredményéről. A büntügyi osztály főnöke elgondolkodott arccal hallgatta: na, ez még semmi. Ez az ember egyelőre itt marad, valaki menjen ki Serbán mészárosnét, ha megérkezik, jelentsék nekem is, én is ott akarok lenni a kihallgatásnál.
Egy félórával később az áldozat férje, Serbán mészáros, egy detektív kíséretében meg-

érkezett Franculescu irodájába. Tíz perccel később történt a találkozás.

A mészárosmester ott ült az íróasztal előtt. Már egészen otthonosan érezte magát. Az elmúlt két hónap alatt alig mult el olyan nap, hogy fel ne citálták volna a rendőrségre. Egyszer, mint vádlottat tartották ott, másszor, mint tanút hallgatták ki.

Ott ült és unottan várta arra a rongyos fiatalemberre, akit két detektív bevezetett a szo-

bába. De hirtelen megváltozott a magatartása:

— Ezt az embert ismerem, — kiáltott fel, — ez az ember dolgozott nálam, amikor a házamat építettem, ott dolgozott a munkások között... És most már egészen jól emlékszem, ott volt a házfeladó ünnepségen és annyira berugott, hogy még másnap is ott aludt nálam...

És ezzel megpecsételődött Enache Jon Constantin sorsa.

A három bűnjel

Hajnali három óra.
Már több, mint hat óra óta folyik az állítólagos gyilkos kihallgatása.
Az asztalon ott van az a három bűnjel, a mit a gyilkosság után a helyszínen találtak. Egy másfél méter hosszú kötél, amivel a mészárosmester feleségének kezei össze voltak kötve, egy szallag, amivel a bestiális gyilkos megfojtotta a bűntény magyar áldozatát, a kis tízéves Kovács Idát és egy piszkos vászon-darab, amit a szerencsétlen kislány szájába gyömöszölve találtak meg a bűntény után.
Egész büntügyi irodalma van már e három bűnjelnek. Amikor a rendőrség a gyilkosság után megjelent a bűntény színhelyén, a mészárosmester lakása tömve volt kíváncsiakkal, akik szétiportak minden nyomot, amit a gyilkos esetleg ott hagyott a helyszínen. Csúpn az a három bűnjel volt az egyetlen kiinduló pont, amelyre támaszkodva, a nyomozás megindulhatott.
A gyilkos ott áll a büntügyi osztály főnökének íróasztala előtt. Már egészen összetört. Zavaros szemekkel néz maga elé.
Eleinte tagadni próbál. Térdre esik és úgy esküdni, hogy neki semmi köze a Grivita-uti gyilkossághoz. De aztán hat teljes óra telt el. Hat óra a rendőrségen...
Már beismerésben van.
Olyan csend uralkodik a szobában, hogy tisztán hallatszik a jegyzőkönyvvezető detektív tollának percgése a papíron. A gyilkos homlokán verejtékcseppek gyöngyöznek, pedig az irodában nagyon gyöngén fűtenek...
— ... a korcsmában mondták is nekem, hogy miért iszom, csak azok isznak, akik gyilkos-

ságra indulnak. Hat óra volt, amikor elindultam... A házat jól ismerem, hiszen igaza van Serbán urnak, én építettem a házat, jól ismerem a feljáratot. Leoltottam a villanyt a lépcsőházban és úgy mentem fel az első emeletre. A konyhában nem volt senki. Bementem az ebédlőbe és... akkor elémszaladt a kislány.

A gyilkos elhallgat. Mereven nézi azt az erőszövési vászonszallagot, ami ott fekszik az asztal szélén:

— ... igen... ezzel... de csak azért fojtottam meg, mert kiabálni kezdett... rádobtam a nyakára és összecsavartam a szallagot és aztán... betömtem a száját.

— Sokáig kinlódott a szerencsétlen gyermek? — kérdezi a detektív főnök.

A gyilkos megdöbbenve veti fel a fejét. Szinte mentegőzik:

— ... nem kérem, alig jött ki valami hang a torkán, csak úgy... vinnyogott. És amikor láttam, hogy még vergődik, akkor beleszurtam, hogy hamarabb legyen vége a kinlódásának.

Hétszer szurtam és még mindig él...

A vizsgálóbíró egyik jegyzője feláll és ki-megy a szobából. Nem bírja tovább hallgatni a vallatást. Még új ember...

— És aztán mi történt?

— ... aztán felnyitott a hálószoba ajtaja és bejött a szobába az asszony. Kérem, uraim, tessék arra gondolni, hogy az én életem is vesztélyben volt, mit tehettem volna mást...? Elő-

ször a hátába szurtam, mert az ajtó felé szaladt és elárult volna... Ő támadott. Nekem rohant és ki akarta csavarni a kést a kezemből. Akkor kapta a másik szurást. A nyakán találtam. Aztán...

A jegyző nyakán kidagadnak az erek, miközben ír. Halálos csend van a szobában, miközben ez a fantasztikusan borzalmas valóság elhangzik:

— ... már hétszer szurtam és még mindig él... nem akartam megölni... azt hittem, hogy ezektől a szurásoktól még élve maradhat,

Magyarország hajlandó tárgyalni a Tardieu-féle javaslatról

Budapest, március 4.

Tardieu francia miniszterelnöknek a dunai államok gazdasági együttműködésére vonatkozó nagyfotosságu javaslatával kapcsolatban beavatott helyen kijelentik, hogy a magyar politikai és gazdasági körök nagy érdeklődéssel fogadták Tardieunek az együttműködésre vonatkozó tárgyalásait. Annyi megállapítható, hogy a Temps ama közlése, amely szerint Franciaország az együttműködés fejében pénzbeli vagy egyéb támogatást ígért volna, nem felel meg a valóságnak.

Magyar részről hangsúlyozzák, hogy Tardieu tervével foglalkozni fognak. A

Temps cikkéből megállapítható, hogy a preferencia és a kontingens alapján létrehozandó gazdasági közeledésről van szó, amely kérdésben Magyarország már járt utakon halad. Megállapítandó azonban, hogy az eddigi tárgyalások, illetve szerződések nem elégítik ki a várakozásokat. Remélhető azonban, hogy nagyobb alaposítással és megfontolással indulnak a tárgyalások és, ha sikerült az államok közötti légkört megtisztítani azoktól a mérges anyagoktól, amelyek a kölcsönös bizalmat eddig gátolták, akkor a franciák által felvetett terv nagyobb jövő elé nézhet, mint a múlt hasonló kezdeményezései.

Magyar és osztrák szépasszonyok 1800—1850

A bécsi Neumann és Salzer galéria Nákó palotában lévő termeiben volt annak idején ez az érdekes kiállítás. Témája, amely örök és mindig a legáltalánosabb, a szépasszony, ismét felrázta művészi letargiájából a bécsi közönséget. Az asszony, aki minden időben a legnagyobb inspirálója volt a művészeknek, soha nem ragyogott olyan tündöklő fénnel, mint ebben a dicső ötven évében az osztrák történelemnek. A festészet kizárólag a női portéra szorítkozott és ezáltal érte el ez a műfaj a legmagasabb csúcspontot.

A kiállítás célja nem az volt, hogy a kor reprezentatív műveit halmozza rakásra. Inkább szépségpersenynékné lehetne nevezni, amelyet a legszigorúbb szelekcióval hajtottak végre. Száz évvel ezelőtt talán még nagyobb hatalom volt a női szépség, mint ma. Festők és írók álltak fedetlen fűvel előtte, míg ma már csak a jól reklámozott színházi lap tudósítója foglalkozik vele.

Habár a kor megkövetelné a nazarénus és klasszicista irányok szereplését is, mégis gondosan elkerülték őket. A lélekző, vibráló, élő, vidám és szomorú asszony az, akit itt élénk varázsoztak. Talán nem mindig törekednek ezek a művek a legmagasabb művészi régiók felé, bár a bőr áttetsző színével, egy félig nyitott leányalakkal, meghatóan piciny fülcéskékkel, amelyek selymes fűrtök mögül káldálnak elő, mégis elérik céljukat.

Az első tíz év képmásairól az arisztokrata világ tartózkodó, hüvös asszonyai tekintenek le reánk. Füger Liechtenstein hercegnője és Grassi Jablanska grófnője megtestesítői az elegáns hölgynek. A kolorit egyik legnagyobb mestere Carl Agricola, akinek feleségéről készített, piros-fehérben tartott kis portréja a kiállítás gyöngye. Erzsébet királynőnk, ki a legtündöklőbb szépség volt, szintén szerepel két képen, az egyik Josef Kriehhber lehelletfinomságu kis aquarellje, a másik Franz Schrotzberg nagy olajfestménye. Igen sok magyar mágnessasszony szerepel a díszes koszarban: Anton Einsle egy Festetich grófnőt, Leopold Fischer egy Csáky grófnőt és Waldmüller egy bizonyos Szücsnét örökített meg. A Lichtenstein, Metternich, Dietrichstein és számos más magas arisztokrata család hölgyei váltakoznak velük. Jóformán mindenki itt van, aki korában valamit jelentett a bécsi és

pesti szalonokban — szépasszonyok, akiknek szavát, szeszélyeit az ország első politikusai és művészei lesték.

A negyvenes évek vége felé határozottan súlyos a művészi nívó. Azonban az asszonyi szépség nem hagyja magát, tündökölni, virít a legkisebb és legegyszerűbb miniatűrrel is — nem hagyja magát csak azért sem és legyőzi még a legyőzhetetlenebbet, a kicsit is. Josef Danhauser „anyai szeretetén” mintha tejszag ömlene el — végtelenül megható szelidséget árasztva a gyermeke fölé hajló anya köré. Moriz Michael Daffinger, a legünnepeltebb bécsi festő egy egész csomó képével szerepel, Károlyi Ferdinándine grófnőről készített kitűnő színezett rajzot. Leghíresebb műve, feleségéről készített portréja, kinek szépségét Grillparzer is megénekelte, most nemrég gazdát cserélt 30.000 schillingért.

Majdnem minden átlátnél lép fel a jó polgári kor. Az édes kiegyensúlyozott asszony, aki fázósan burkolódzik nagy kashmirkendőjébe és fodros-bodros főkötője alól káldkál ki a nagypilágra. Mi is történhetik övele? Életvonalai nyílnál egyenesebb. Így pár bál — a házasság — sok, sok gyermek, jómód — és 35 éves korban, bármily kómikusan hangozzék ma, a jól megérdemelt öregség.

A sok ismeretlen portré között itt-ott felbukkan egy-egy híres név. Fanny Eisler, a nagy táncosnő, Jenny Lind, a svéd csalogány és Eugénia Landolini, a neves olasz operaénekesnő.

Dátumok és nevek nem is fontosak. A divat és a hajviselet állandóan változik, sőt változtatja a szépségítípust is. Csak egy marad örök: az egyeztetetlen, poraiból mindig ismét feltámad és leráz minden bilincset; a tetszeni akaró, hódító, koronázatlan uralkodó, a szépasszony.

— ERDÉLY UTJA NAGYMAGYARORSZÁGTÓL — NAGYROMÁNIAIG cím alatt Mikes Imre tollából lapunkban leközölt óriási feltűnést keltett munka könyvalakban is megjelent. A rendkívül szép kiállítás, két kötetből álló könyv ára fűzve 160 lej, aranyozott vászonkötésben (egybekötve) 200 lej. — Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában.

A Magyar Párt és a konverzió

Bukarest, március 4.
A Magyar Párt parlamenti csoportja Bethlen György gróf elnökletével ülést tartott, amelyen a konverzióval foglalkoztak. A párt részletesen és szakaszonként leszögezte állásfoglalását a javaslatl szemben.

Bezárták az összes bukaresti középiskolákat

Bukarest, március 4.
Az influenzajárvány miatt pénteken bezárták az összes fővárosi középiskolákat. Ma döntenek az elemi iskolák bezárása felől.

Március 17-ére devizakönnyítések lesznek Magyarországon

Budapest, március 4.
A magyar kormány március 17-re tevéyszállatkiállítást rendez, amely alkalmából nagyfokú devizakönnyítéseket léptetnek életbe. Így a Magyarországon levő külföldi követelésekért a ténylegsvárára utazóknak joguk lesz vásárolni és erre a célra pénzeiket felszabadítják.

Lindbergh tárgyal a banditákkal

New York, március 4.
Lindbergh ma megkezdte a tárgyalást a gyermekét elrabló banditákkal. Hír szerint már csak órák kérdése, hogy a gyermeket visszavigyék szüleikhez. Érdekes, hogy a börtönben ülő Al Capone tízezer dollár jutalmat tűzött ki a gyermek megtalálójának.

Személyiségek kormánya II.

Bukarest, március 4.
A Lupta értesülése szerint a kamara bezárása után megalakul a második „személyiségek kormánya”. Ebben az esetben az ellenzéki pártok tüntetőleg ki fognak vonulni a parlamentből és nem vesznek részt a választásokon sem.

Hoesch párisi német nagykövet Berlinbe utazott

London, március 4.
Tardieu terve a dunai államok gazdasági tömörítésére, az angol sajtó is élénken foglalkoztatja. A londoni lapok helyeslik, hogy a volt monarchia utódállamai lépjenek gazdasági szövetségbe, nem tűrhetnék azonban, hogy ezen a téren francia politikai befolyás is érvényesüljön.

Hoesch párisi német nagykövet tegnap ellomáshelyéről Berlinbe utazott, hogy a helyzetről referáljon a kormánynak.

Agyonverte testvérét, mert ladöntés közben összeveszték

Arad, március 4.
Néhány nappal ezelőtt az Aradmegyében levő halmágyocsi erdőben holtan találták meg Boc János odavál földmivest. A megindított nyomozás rövidesen megállapította, hogy Boc János életét fejszeapások oltották ki. A vizsgálat során a halott Péter nevű öccsére és Szavára hűgára irányult a gyanu, annál is inkább, mert a leány nem sokkal a gyilkosság előtti fejszét kért kölcsön.

A súlyos gyanuok alapján a csendőrség a testvérpárti letartóztatta és három napi vallatás után átadta az aradi ügyészségnek. A vizsgálóbíró előtt aztán biztázódott Boc János titokzatos halálának rejtélye is. Boc Péter ugyanis töredelmes vallomást tett és az erdei gyilkosság részleteit a következőkben mondotta el:

Testvérével, Jánossal fát vágni ment az erdőbe és amíg János a fatörzseket döntögette, ő az ágakat tisztogatta. Mint, hogy a jobbkeze hibás, a munka lassan ment és János őt durván összeszedta, majd szaváltás közben arcul is ütötte. Elöntötte a düh és indulatában testvérét fejbe ütötte a fejsze fokával. Boc János megtántorodott, de ismét magához tért, mire Péter újból kétszer ütött még a fejével. Boc János ettől a két fejszeapástól azonnal meghalt.

A testvérgyilkos fiút vallomása után vizsgálati fogságba helyezték. Boc Szavát pedig, miután ártatlansága beigazolódott, a vizsgálóbíró azonnal szabadlábra helyezte.

Dussterberg

Thälmann

Winter Adolf Gusztáv

Hindenburg, Dussterberg, Hitler, Thälmann és Winter Adolf Gusztáv

az öt elismert jelölt a német elnökválasztásokra

Berlin, március 4.
Az elnökválasztásra való jelölések benyújtásának határideje ma lejárt. Összesen öt jelölés érkezett be a következő

Hindenburg

nevekkel: Hindenburg, Dussterberg, Hitler, Thälmann és Winter Adolf Gusztáv.

Hitler tegnap beszédet mondott Bo-

roszlóban és hangoztatta, hogy a nemeztiszocialistapárt először mást akart jelölni, amikor azonban látta, hogy a szociáldemokraták és a centrupárt Hindenburg mellé sorakoznak, akkor nem tehetett

Hitler,

mást, minthogy ő álljon élre. A továbbiakban Hitler kijelentette, büszke rá, hogy a tábornok talpa alá kényszerítette a szociáldemokratákat.

Firenzében Hymen rózsaszálait szövök elvált fejedelmi házastársak számára

Helena hercegasszony hír szerint visszatér Romániába és május tizedikén újból megesküszik Károly királlyal

Budapest, március 4.
A milánói Corriera della Sera megbízható értesülés alapján szenzációs hírt közöl. Elmondja, a nagy és előkelő olasz napilap, hogy György volt görög király, Mária övegy román királyné veje és Helena volt román trónörökösné fivére jelenleg Firenzében tartózkodik. Mióta anyja, Zsófia övegy királyné meghalt, teljes visszavonultságban él és állandóan nővére társaságában időzik. Vele van Helena hercegnő, II. Károly román király volt hitvese, Mihály nagyvajda édesanyja is.

A Corriera della Sera arról is tud, hogy legutóbb Firenzébe érkezett Cesianu pá-

risi követ és Steiresescu ezredes, akik diszkrét küldetésben tisztelegtek Helena hercegnőnél. A kiküldöttek rá akarják bírni a hercegnőt, hogy korábbi elhatározását revideálva, mely szerint végleg eltávozott Romániából, s időnként kizárólag csak fiával, Mihály trónörökössel való találkozás végett látogat majd el az országba, térjen vissza és esküdjék meg újból Károly királlyal.

Az ekként előkészített kibékülés, melynek az egész ország örvendene, s mely a fejedelmi pár iránt való általános rokonszenvet csak növelné, a terv szerint május tizedikén, a legnagyobb román nemzeti ünnepnapon történne meg Bukarestben.

A nagybányai Stinnes három havi fogházat kapott

Megroppanl Fraenkel Márion karrierje

Nagybánya, március 4.
Fraenkel Márton mint vásári árus kezdte és mint fizetésképtelen cég végezte. Egyszerű vásári árus volt Nagybányán. Eleinte a környékbeli nagykereskedőtől kapott egy kis portékát hitelbe, a melyet természetesen készpénzért adott el a vásárokon. Annnyira pontosan fizetett és annyira szolidul vásárolt, hogy a kereskedők egyre több és több árut adtak ki Fraenkelnek hitelbe, sőt már nemcsak a környékbeli nagykereskedők hitelteltek meg szívesen, hanem Erdély legtöbb nagykereskedőjével és gyáraival közvetlen összeköttetésben állott. Olvan nagy volt vele szemben a bizalom, hogy 1930-ban amikor már a legjobb nevű kereskedők is nehezen és vontatottan kaptak hitelt, Fraenkel majdnem két millió lejjel tartozott a maga gyárosainak és

nagykereskedőinek.
Fraenkel tisztában volt azzal, hogy mint utcai, illetve vásári árus többre nem viheti, több hitelt 1930-ban, a krízis második évében, nem szerezhet és fizetésképtelen lett. Bejelentette hitelezőinek, hogy nem tud tovább fizetni és szóról-szóra így: „ezentúl ugy fogok fizetni, ahogyan szívesen tehetségem megengedi”. A hitelezők a „szerény tehetség” ellen erősen tiltakoztak már csak azért is, mert Fraenkel Márton közvetlenül a kényeseregység bejelentése előtt Szécsi és társa aradi textilnagykereskedő cégtől jelentékeny mennyiségű árut vásárolt.

A Szécsi cég feljelentette Fraenkel Mártont és a nagybányai „Stinnes”, aki mint piaci árus kezdte és mint milliós folytatta, vizsgálati fogságba került.

felvezeték Ont. na „OLLA” helyett silány utánzatokat ajánlanak. — Utasítsa vissza a ragasztódk az eredeti csomagolásu „OLLA”-hoz

„OLLA” GUM

Aztán jött a második feljelentő is! Simon Ferenc mészáros, Nagybánya egyik igen régi és köztiszteletben álló iparos. Fraenkel ugyanis egy alkalommal megkérte Simon Ferencet arra: engedje meg, hogy üres padlásán valami árut elhelyezhessen. Simon ebbe készséggel belement annál is inkább, mert Fraenkel hosszú ideig házának lakója is volt. Egy szép napon Fraenkel azzal állított be Simon Ferencet, hogy padlásáról eltűnt az ott elraktározott áru és meg is gyanúsította Simont, hogy az árut ő és családja lopta el.

A ma lefolytatott törvényszéki tárgyaláson rengeteg tanút hallgattak ki, akik többek között azt is igazolták, hogy láták Fraenkel egy éjszaka, amikor egy másik embernek társaságában a Simon Ferenc házából zsákokat cipelt ki és így valószínűnek kell venni, hogy a Simon Ferenc padlásán elhelyezett árut nem Simon lopta el, hanem Fraenkel lopta vissza.

A tanúk között dr. Krausz Mór nagybányai főbíró is szerepelt.

A törvényszék két napi tárgyalás után ma délután hirdetett ítéletet a Fraenkel Márton ügyében és hitelezési csalás bűntettében Fraenkel bűnösnek találta. A bíróság ezért Fraenkel három hónapi fogházra és 5000 lej pénzbüntetésre ítélte. A Simon-féle ügyben a bíróság ugy találta, hogy nincsenek megnyugtató bizonyítékok Fraenkel bűnösségének megállapítására. A két tanu vallomása alapján azért nem lehetett a vádlottat elítélni, mert nem lehetett megállapítani, hogy azok, akik Fraenkel egyetemben éjnek idején zsákokat vittek a Simon házából, mit vittek azokban a zsákokban, a Fraenkel saját portékáját, vagy egyebet.

Az ítélet ellen ugy az ügyész, mint az elítélt felebbezték.

Jorga referált a királynak a Pilsudszkival való tárgyalásáról és a Tardieu-tervről.

Bukarest, március 4.
Jorga miniszterelnök tegnap kihallgatáson jelent meg az uralkodónál, akinek beszámolt Pilsudszkival való tanácskozásáról.

Pilsudszky ma a „Románia” hajón elhagyta Constantát és orvosa és adjutánsa kíséretében Egyiptomba utazott. Behajózás előtt a kikötőben vesztelő „Románia” hajóba belefutott a „Dácia” gőzös, amiálta a „Románia” megérült és Pilsudszkynak meg kellett várnia, amíg a hajót kijavítják, s csak azután szállhatott a fedélzetére.

Jorga és Pilsudszky megvitatták Franciaország kívánságát a román-orosz megneztamadási egyezmény megkötésére vonatkozólag, majd Tardieu dunakonföderációs tervét beszélték meg. Az utóbbiról Jorga külön is tájékoztatta az uralkodót a tegnapi audiencián annak a jelentésnek az alapján, amelyet Titulescu küldött a nagyfontosságú kérdéssről.

Goga megkezdi a nyílt harcot volt pártfőnöke ellen

Bukarest, március 4.
Az Averescu-Goga fronton, amelyen már tegnap megtörtént a végleges szakítás, ma már csak a pecsétetekt rakták fel az egymásnak adott utlevelekre. Averescu nyilatkozatot tett közzé, amelyben kijelenti, hogy semmiféle közlemény, a mely nem az Indreptáreában jelenik meg, nem érvényes a néppártra. Egyidejűleg ismételtlen elítéli Gogát, aki nem álltallja koncentrációs kalandokba vinni a pártot.

Goga március 12-re Bukarestbe az Enescu-terembe összehívta a párt végrehajtó bizottságát, hangoztatván, hogy Averescu megszentégtelenítette a pártot a Korona iránt érzett tiszteletét. — Vajjon mit akar Averescu? — teszi fel a kérdést Goga. — Ki akar-e zsarolni a királytól a hatalmat, vagy pedig az államforma megváltoztatására készíti elő a hangulatot. Mindkét irányban rosszkor kereskedik, mert a mai idők egyik akciónak sem kedveznek. Szemrehányja az is, hogy elzárja a párt útját az ország érdekében más pártokkal való kollaborálásától, még pedig egészen ágocentrikus és abszolutisztikus indokokból.

Politikai körökben most már érdeklődéssel váriák, hogy a két pártvezér utia amely eddig együtt haladt, merrefelé ágazik szét.

Ambros Zoltán utolsó tanulmánya

Atértékelés

Azok az írók, akik XI. Lajos francia királyról vagy ennek ellenfeléről, Merész Károly burgundiai hercegről regényt vagy szindarabot írtak, XI. Lajos meg lehetőséget biztosított alaknak rajzolták, de a régi történetírók is sokkal több rosszat mondtak róla, mint jót, még pedig nemcsak a „szabadkőművészekben gyarmat”, az emberiséget meg az emberiséget túlságosan sokat emlegető, tehát nyilván baloldali történetírók, hanem olyanok is, akik egyébként „helyesen szoktak gondolkodni”. Nem helyezték súlyt arra a csekélységre, hogy tizenhét éves korában a „Praguerie”-nek nevezett lázadás idején, ő maga is fegyvert fogott apja ellen és hogy huszonegy évvel később VII. Károly alighanem éhen halt meg, mert attól tartott, hogy fia meg fogja mérgezni — pedig akkor még nem fedezték fel a „nemzedék harcát” — de megállapították róla, hogy álnok, színeskedő, ravasz, gyáva és kegyetlen volt maga a testétől-től roszhiszeműség, hazugság és szégyentelenség, aki nem ismert lelkiismereti aggodalmakat és akinek minden eszköz jó volt arra, hogy kapzsiaságát kielégítse. Hosszu, éppen nem dicsőséges háborúskodás után, amelyben sok vereséggel és megaláztatással volt része és amelyben csak elvetemedett, minden álljasságra kész kalandorok szolgálták céljait, furfangjának, türelmének és sok eszességének végre is sikerült elérnie, hogy ellenfelei egyik csoportját rászedhesse, másik csoportját pedig a megselelt segítségével megfoszthatta birtokaiktól. Így néhány tartományt gyarapíthatta a francia állam területét és ez a jogcím rá, hogy azok közt szerepeljen, akik a francia egységet megalapították. Voltak, akik reformátornak mondták, mert felhasználta a portugálok meg a spanyolok tengerészeti felfedezéseit és francia hadihajókat kezdett építtetni, mert nem késlekedett átállítani Franciaországra a könyvnyomtatást meg a póstakocsit, mert szükségéből nagyobb hadsereget tartott, mint elődei, mert Grenoble-t, Dijon-t és Bordeaux-t parlamenttel ajándékozta meg, ahol az elégedetlenkedők dühüket elpárologtathatták és mert „pártolta az ipart meg a kereskedelmet”, tudniillik: a hűbérurak ellen az iparúzókhöz fordult segítségért, aki jelentette nekik, hogy ezentúl rájuk fog támaszkodni és ennek jeléül mindjárt háromszorosára emelte fel az adójukat. De akármit jelentett Franciaországnak az, hogy XI. Lajos sietett elszakítani az új felfedezéseket és leutánozni a másutt már bevezetett reformokat, ezek a „teljesítmények” nem változtatnak azon, hogy ő maga egyike volt a legkegyetlenebb, legcinikusabb, leglelketlenebb emberi lényeknek és hogy a más birtokaért való sokszerezés hadakozás végzőzős történelme kevés alapot mutathat fel, aki a másik ember életét olyan kevésre értékelte, mint ő; nem ismert embert, akinek halálát ne nézte volna közömbösen vagy talán örömmel; érzésvilága a saját személye iránt való aggodalmas érdeklődésre, irhajának felcsere, a haláltól való örökös rettegésre szorítkozott. Folytonos képmutatásában és megdermesztető perfidiájában volt valami, ami a shakespearai III. Rikárdra vagy a Borgiákra emlékeztetett, akik vacsorára hívták és ezen megmérgezték vendégeiket, de nemcsak a shakespearai hős nagy stílusa hiányzott belőle, hanem Borgia Cézár hadvezéri tehetsége és személyes bátorsága is. Bajos elhinni, hogy ez az ember, aki csupa félelem és babona volt, csak annak az eszmének élt volna, hogy a francia egységet meg kell alkotni — abban a korban, amelyben az ilyen eszméket még távolról sem értékelték annyira, mint ma — valószínűleg csak az volt a célja, hogy szaporítsa birtokait és növelje birodalmát, de mert sirjába nem vihette magával, amit sikerült összeharagolnia: mindaz, amit sok akasztás árán szerzett, csakugyan hozzájárult a francia egység megalapozásához, mint ahogy a legkevésbé tisztá állat, a sertés sörteiből tisztálkodó eszköz készült: a kefe. „Az emberi lelkiismeret — írta egy régi kiváló történetíró — örök időkre el fogja ítélni azokat, akik minden eszközt felhasználhatónak tartottak arra, hogy kiterőszakolhassák kívánságaik megvalósítását; el fogja ítélni XI. Lajost is.”

Meglehet, hogy azok a régi történetírók, akik így vagy ilyenformán nyilatkoztak XI. Lajosról, tuloztak vagy egyben-másban talán tévedtek is. Az ennyire szigorú kritikával szemben XI. Lajost meg a múlt század hetvenes éveiben védelmébe vette egyik életrajzírója, Urbain Legeay, egyetem tanár, aki nagyterjedelmű, alapos és lelkiismeretes munkájában bizonyítékokat sorakoztatott fel arra nézve, hogy XI. Lajos igenis sokat tett a parasztiért, az iparosért, a kereskedőért, minden kisem-

berért és hogy az igazságügy, a közlekedés, a közmunkaügy, a bányaművelés, a kereskedelmi tengerészet terén tett üdvös intézkedéseivel nagy szolgálatot tett Franciaországnak. Legeay még a kegyetlenség vádjával szemben is védelmezte XI. Lajost és ezt azzal okolta meg, hogy: sokkal több ellenségeinek kegyelmezett meg, mint más zsarnokok és hogy segyverszűnetet kötött olyankor is, amikor legújabb polna ellenségeit.

De legutóbb új történetírás jelentkezett, amely már nem védelmezi XI. Lajost, hanem dicsóti. Az egyik történetíró, aki ugyancsak csak a szadistát nevezi kegyetlennek, azt mondja: Kegyetlen XI. Lajos? Erről szó se lehet. Kegyetlen az, aki szeszélyéből gyilkol vagy azért, mert gyönyörűséget talál áldozata kinszenvedésében és végső vonaglásában XI. Lajos nem volt ilyen; ő sohasem akasztatott volna fel senkit, ha valami más módot talál arra, hogy ellenségeit győzzon és teljes bizonyossággal ártalmatanná teghesse, de minthogy ennek csak az akasztás volt az egyetlen biztos módja, ellenségei pedig — sajnos — egyre nagyobb számmal voltak, vérző szívvel bár, kénytelen volt folyton akasztatni.

A másik pedig így ügyvédeklik: — XI. Lajos lángelme volt és államalkotó. Lángelme, aki fellázadt az elvénhedt mult ellen és államalkotó, mert Franciaországot az ő tartománysszerzői emelték ki a kieszűrésből. Aki ennyire szereti hazáját, az nem lehet rossz ember, amint nem lehet rossz ember, aki szereti a dalt. Tehát amit a kegyetlenségről pletykáltak, az mind mesebeszéd. Hogy ha egyszer elkezdte az akasztást, sokáig nem akarta abbahagyni? Először is: ebből egy árva szó sem igaz; ezt csak olyan rágalmazásra hajlamos, régi történetírók találták ki, akiknek a nemzeti érzése nem állja ki a kritikát. XI. Lajos nem vétett soha, még a légynek sem. Másodszor: kesztyűs kézzel nem lehet államot alkotni. Csak hullahalmokon haláthatunk előre, fel a magasba. Milliók üdvéhez képest csekélység, ha ezért a nagy célt ki kellett irtani azokat, akik utjába álltak a haladásnak. Harmadszor: persze, hogy akasztatott! Ha nem akasztott volna, őt akasztották volna fel. Ez nem kegyetlenség vagy igazságosztó szigorúság, hanem jogos védekezés, önvédelem volt, vagyis: történelmi szükségesség.

Ez a vitatkozó módszer élénken emlékeztet arra az alperesre, aki így védekezett: először is, nekem a felperes nem adott kölcsön korszót, másodszor: a korszó már össze volt törve, amikor kölcsönadtam, harmadszor: a korszót én, teljesen épen, visszaadtam. De a „történelmi szükségesség” cmelegése, ez már valami; csakugyan nem lehet tudni, mi történetelt volna, ha XI. Lajos nem siet megelőzni ellenségeit. Meglehet, hogy őt akasztották volna fel és mára maradt volna az államalkotás örök dicsősége.

A „történelmi szükségesség” megalapítása a legtöbbször egymaga is rehabilitálja azokat, akiket a régi történetírók elítéltek, de némelyik esetben az elítelt számláján van olyasmi is, amire a történelmi szükségesség már nem ad magyarázatot. III. Henrik francia király mosdatói például azt mondják: Guise herceg megölése például szükségesség volt, mert ha ez nem történik meg, Guise herceg ölette volna meg III. Henriket vagy a legjobb esetben olyan polgárháború következett volna, amelyben ezrek pusztulnak el. Rendben van. De III. Henrik saját külön erkölcsi, a mignonok? Erre a mosdatók így felelnek: Szót sem érdemlő csekélység. Akkor ez véletlenül divat volt. Megfelelkezni arról, hogy más idők, más erkölcsök — nem történelmi gondolkodás. És Berlinben ma is vagy százezer festett fiú szaladgál azért, ami ezeknek szabad, nem lehet elítélni egy francia királyt, aki végre is többet engedhetett meg magának, mint más közönséges személy.

Az újra meg újra való átértékelés, tehát a rehabilitálás is mindig együtt fog járni a történetírással, melynek működése folytonos, de a régi történetírók acm úgy érveltek, mint a legujabbak. Theodorát — akit Jusztinián császár a prostitucióból emelt magához, aki azonban prostituált-sága idején se ment el olyan messzire a szemérmertelenségben, mint például Nagy Katalin cárnő, noha ez egy német hercegi udvarból indult el a világot boldogítani — hosszasan védelmezte Diehl professzor; de nem jutott eszébe arra hivatkozni, amit a történetírás új reménysegei mondanak, hogy: a császárné magánéletéhez a tömegnek nincs semmi köze és hogy a nagy uralkodónő erénye az, ha minél több tapasztalatra és emberismeretre tesz azért, mert csak így választhatja meg jól azokat a tanácsokat és hadvezéreket, akik birodalmát még hatalmasabbá

és még kiterjedtebbé tehetik. Sappho, a költőnőt, akiről Mario Meunier, a kiváló hellenista éppen most adott ki könyvet, Bascoul doktor iparkodott rehabilitálni, azt bizonygatva, hogy ez a híres lesbosi hölgy sohasem szenvedett abban a betegségben, amelyet az orvosi tudomány róla szafizmusnak nevezett el. Kimutatta, hogy azt az egyetlen ódat, amelyből erre lehetne következtetni, a századok folyamán olyan sokszor alakították át és annyi új szóval, meg mondással tüzdelték tele, hogy az idegen kezeknek ez a sok változtatgatása teljesen kiforgatta a költeményt eredeti értelméből és jelentéséből. De Bascoul doktor egy szóval se mondta azt, amit ma sok helyütt olvasni, hogy: az már nem tartozik az olvasóra, ki imádozt a költő, olyan valakit-e, aki a másik nemhez tartozott, vagy vele egyeneműt. És régi történetírók kezdtek védelmezni Alaba herceget, II. Fülöp flandriai helytartóját is. De annak megalapításával védelmeztek — amit levelezése kétségtelenül tesz —, hogy, amikor lehetett, kegyelmességre igyekezett rábeszélni II. Fülöpöt és mindent elkövetett, hogy ennek szigorú rendeleteit, ha csak tehette, enyhítgesse. És nem azzal mentegették, amivel a legujabb történetírók egyike-másika könnyedén intéz el akármit, hogy: az államrezn mindent igazol.

A régi történetíróknak az a többsége, a melyet az elfogultság nem vakított el. II. Fülöp spanyol királyról csak borzongással vegyes csodálkozással tudott szólni. Mert — bár mások is osztottak vele a felelősségben — főképpen mégis csak az ő intézkedése volt az, amelynek következtében hosszú időn át megszámlálhatatlanul sok emberéletnek kellett elpusztulnia. Még a legujabb történetírók is elismerik, hogy az a flandriai véstörvény-szék, amely a kémek egyszerű felfejtéseére azonnal kimondta a megfélebbezhetetlen halálos ítéletet, az ő gondolata volt és hogy két gyilkosságért csakis őt magát terheli a felelősség. Védelmezői mindig hivatkoztak arra, hogy néha, mikor végignézte az autódafét, az áldozatok velőtrázó sikoltozásától maga is rosszul lett.

Térdénállva könyörögtek fizetésükért a nagyváradi utcaseprők

Nagyvárad, március 4. A városnak egyik leggyengébben jövedelmező üzeme a köztisztasági vállalat, melyre a város évenként közel három millió lejt fizet rá. A köztisztasági vállalat tisztviselői és munkásai ép úgy, mint a többi üzemekben dolgozó tisztviselők és munkások, két hónap óta egy bani fizetést sem kaptak. A vállalat szegénysorsu munkásai és az utcaseprők tegnap küldöttségileg felkeresték dr. Sofronie György interimár-elnököt és kijelentették, hogy tovább nem bírják az éhezést. Ha a város nem fizet, tovább nem hajlandók dolgozni.

Sofronie elnök, aki havonta négy helyről is fizetést huz és az összegvédelme meghaladja a havi 150 ezer lejt, iszonyu-

FEJFÁJÁSOK
idegzsába, influenza, rheumás lájdal,
mak csakis a
Dr. NANU MUSCEL-téle
ANTINEURALGIC
által gyógyíthatók. Eredeti dobozban
mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz,
lent eredeti jelzéssel Kap-
haló gyógyszerárakban és drog-
riákban. 1717

De most már egyre többen vannak azok, akik nem védelmezik, hanem magasztalják. Őt — mondják hódolatteljes csodálattal — de egy nagy eszméért állt. Vért a szíve, hogy ölnie kellett, de teljesítenie kellett kötelességét, hogy megmenthesse az ingadozó hitű milliók lelkiüdvét. Őt, de imádkozott a kivégzettéért, hogy kinhalálukkal kiérdemelhessék a bocsánatot és a kárhózzottól való megszabadulást.

Minden időben voltak vakbuzgó képze-
lők — egyik helyütt II. Fülöpök, másik helyütt Leninék — akik maguk és mások előtt azzal iparkodtak igazolgatni gyilkosságaikat, hogy ezek az emberiség jövőjét szolgálják. Zavaros gondolkodásuk és az az elbizakodottságuk, amely elhitet velük, hogy ők jobban látják másnál, mit kíván az emberiség érdeke, nem enyhítő, hanem súlyosbító körülmény. Világos, hogy olyan időkben, amikor az egész világ csupa láz, vagy az egyik, vagy a másik fanatizmus hódít. De a paroxizmus nem tart örökkön és mihelyt elkezdődik a lecsillapulás, már újra hallani lehet az emberi lelkiismeret hangját, amely nem üvölt, mint a csataordítás, hanem halk, mint maga a lélegzet, de vélekppen nem hallgat el addig, amíg a földön nem szűnik meg minden emberi élet.

Sofroni polgármester, akinek havi 150 ezer lej jövedelme van, a szolgálójával dobatta ki a küldöttséget

an dühbe gurult az utcaseprők kijelentésén, piszkos kommunista forradalmároknak nevezte a hetek óta éhező munkásokat és azonnal intézkedett, hogy azokat az utcaseprőket, és köztisztasági munkásokat, akik megdöglözött bérükért kérték merészelték, azonnal bocsássa el a város szolgálatából.

A kétségbeesett munkások csaknem térdénállva könyörögtek Sofronie elnöknek, hogy ne dobja ki őket állásukból, de az elnök a szolga után csemetett és az egész küldöttséget kiharancsolta szobájából.

A végsőkig elkeseredett munkások most perrel támadják meg a várost, hárallékos fizetésükért és a törvénszabta két heti időtartamu felmondásért.

Meghalt Eugén D'Albert világhírű zeneszerző,

akit a zenei világ kívül hat elvált asszony, számos gyerek és egy menyasszony gyászol

Riga, március 4. Eugén d'Albert, a világhírű zeneszerző, a „Hegyek alján” című híres opera komponistája, pénteken délelőtt hatvan-nyolc éves korában, szívszélhűdés következtében, meghalt.

Amint ismeretes, d'Albert hat feleségtől vált el eddig és éppen most készült, hogy hetedik menyasszonyát olthoz vezesse. Emiatt tartózkodott Rigában is, ahol tudvalevőleg legkönnyebben bizonyolódna le a válások, így nemrég Reinhardt választotta el könnyűszerrel az itteni bíróság.

Eugén d'Albert francia származású volt, de az angliai Glasgownban született, 1864 április 10-én, ahol apja mint zenetanár működött. Első kiképzését ott-hon nyerte, majd Ernst Pauer tanította Londonban, ahonnan 1881-ben Liszt Ferenc fogadta tanítványává a nagytehetségű fiatal muzsikust. Még ugyanebben az évben rendkívüli sikerrel zongorahangversenyezett a bécsi filharmonikusoknál. Egy ideig tanár volt a lipcei konzervatóriumban, majd karnagy Weimárbán. Innentől kezdve visszavonult a tanítástól és kizárólag a zeneszerzésnek élte előbb Frankfurtban, később Berlinben, fiatalabb korában hangversenydarabokat

írt, amelyek közül legismertebb a H-moll, E-dur, valamint a Fisz-moll szonáta. Vannónegyescsi és gordonkára írt C-dur hangversenyműve világszerte játszott.

Legnagyobb sikerét és világhíret azonban „Hegyek alján” című operájának köszönheti, amely 1903-ik évi berlini bemutatóján csodálatos sikert aratott és azóta a világ összes operaházainak állandó műsorában. Ezenkívül még több operát is komponált, legutóbb a Siroccot és a Marciát.

Zenei működésén túl különös magánéletével vonta magára a közfigyelmet. Az alacsony, tagbaszakadt, szélesvállú, nagyhomloku, lobogóhajú, pápaszemes férfi, ugyancsak különösebb hatást gyakorolt a nőkre, mert 1892 óta amikor első szerelmét, Terézia Carrenno olasz zongoraművésznőt feleségül vette, szinte negy-öt évenként valóságos rendszerrel változtatja feleségeit, akik leginkább azokból a hölgyekből kerültek ki, akik hangversenyek mint énekesnők, vagy kisézőnők résztvettek és akikbe d'Albert szinte szabályos sorrendben beleszeretett.

Nálunk is járt, legutóbb 1921-ben, amikor Bukarestben, az Athene Pallaceban adott hangversenyt. Halálát az egész zenei világ, hat elvált asszony, számos gyermek és egy menyasszony gyászolja.

MARCIUS 6.

Tichy Árpádnak, az ostoba ráckevei rablógylkosnak a személye, mely tegnap előtt testtel és lélekkel együtt fejezt meg Kozarek keze alatt a bitófán, semmiesetre sem alkalmas arra, hogy éppen vele kapcsolatban próbálkozzunk érvelni a halálbüntetés intézménye ellen. A tett, amit elkövetett és ahogyan elkövette, tulocsmány és így önkéntelen óvatossággal visszahúzódik az ember attól, hogy éppen most tiltakozzon s hogy éppen most sorakoztasson fel elvi szempontokat.

Ámbár nem lehet elhallgatni, hogy a bitófa, bármily hevesen működött is eddig, nem felelt meg hivatásának.

Mely köztudomásúlag az elrettenés lenne.

Ugy tetszik azonban, hogy a hóhér nem tud elrettenteni. Amiből viszont önként következik az, hogy ha már a bünteteket az élet hurokbaszorításával sem tudják megakadályozni, vagyis ha a következmények nem riasztanak el, akkor próbálkozzunk meg az előzmények orvoslásával.

Mi okozza a bünteteket? Legtöbb esetben a nyomor. Ez hajtotta Tichyt is s egyben valamennyi elődjét a statáriális akasztófára. Az éhség nagyobb ur, mint a bakó.

Tehát alapjában kenyeret kellene adni a nincstelenek kezébe. Miután pedig ez — így mutatja a hitvány látszat — egyelőre lehetetlen, minden akasztófa ellenére is a büntettek sorozatos ismétlődése várható. Tragédiánk, a mai korszak áldozatokat követel. Ez áldozatokkal szemben, ha már nincs módunkban tisztes élethez segíteni őket, inkább a nagylelkű irgalomnak és belátásnak kellene meg nyilvánulnia, mint a rögtönítélő bíróság ridegségének.

Az emberi társadalom alapjában az élet kölcsönös elősegítésének céljából szövetkezett össze.

Jellemző erre a társadalomra, hogy az élet kölcsönös elősegítése helyett a halál kölcsönös elősegítését kultiválja.

A halálbüntetés gondolata egyébként bevonult Románia problémái közé is. Erre mutat legalább az, hogy tegnapelőtt egészen példátlan érdeklődés mellett nyilvános vita zajlott le a hóhér köteléről s ezen a vitán Bukarest legelőkelőbb szellemei vonultatták fel érveiket.

Igen mélyenszántó volt Asznavorian doktor előadása. Ő a halálbüntetés ellen foglalt állást, kifejtve, hogy a halál nem is nevezhető büntetésnek. A büntetés fogalma magában foglalja a tett megtorlásának s a tettes megjavításának szándékát is. A halál nem megtorlás. Az elmúlás nem javít. Tehát a bitó nem büntetés nemesebb értelmében.

S még csak társadalmilag sem indokolt. Hiszen nem csökkenti a bűnügyek számát. Ami természetes is, mert a büntetett apokaliptikus pillanatában a gyilkos ösztönei nem riadnak vissza a halálbüntetés gondolatától. A félelemérzet csak a tett elkövetése után jelentkezik.

A halálbüntetés híveinek ellenérvei már jóval alacsonyabb nivón mozogtak. Így például Mora ügyvéd azt fejtegette, hogy a társadalomnak joga van egyéneket kivégezni már csak önvédelmi szempontból is. A bitónak két nagy előnye van: a bűnös nem szökhetik meg s nem eshetik vissza. De egvebekben is, mondom, manapság az állam még tisztviselőit sem tudja fizetni: miért legyenek hát a közönséges gyilkosok állami nyugdíjasok?

Hm, hát csak efféle érvek akadnak a hóhérintézmény védelmére?

Hogy a bitó önvédelem? Szegény kis társadalom az, mely néhány szerencsétlen vagy elvetemedett pasasérrel szemben csak kötéllel tud védekezni.

S hogy a bűnös nem szökhetik meg? Kérem, tessék megkettőzni az őrségeket a börtönök előtt.

TAR-AGENTURA

BRASSÓ

Str. I. I. C. Bratianu (volt Kórház-u.) 49
Telefon: 2-42.

Bankbizományi iroda. Elvállalja az összes bankműveletek közvetítését és megbízásokat az ország összes bankjai részére. Az összes külföldi pénznemek különösen **Pengő és Schilling** legelőnyösebb beszerzési forrása.

S hogy nem esik vissza? Elő azzal az angliai mintájú munkanélküli segélyezéssel s nem esik vissza majd akkor sem. S hogy az állam ráfizet? Ez igaz.

De viszont éppen a bűntények igazolják rettenetes rendőrségi szerveinek fenntartását. Azokét a szerveket, melyekkel az állam a bűnteleneket is elnyomja.

A becsületesek nagy tömegét. Sok-sok millióit. Akiknek pénzéből a fegyveres intézmények élnek.

Amíg a becsületesek oly fölösen adnak, addig ne tessék irigvelni azt a néhány falatot a becsütelenekektől sem.

Az a négy-öt akasztófamadár nem eszik meg annyit rabkosztban, mint a mennyibe a bitó faragása, a kötél, csavar, orvos, koporsó, hóhér és pribékek kerülnek.

Hogy a siralomházat ne is számítsuk, Mora ügyvéd ur....

NYUGDIJ

S ha már ott tartunk, hogy a halálbüntetés hívei a nyugdíjasokat féltik, meg kell említenünk, hogy a pénzügyminisztérium egyik bizottsága „most állapítja meg azokat az alapelveket, melyek szerint az új nyugdíj-rezsim ezután igazodni fog.”

Természetes, hogy az alapelvek megállapítása után le fogják szögezni a kvótákat is.

A kvóták után döntenek a kiutalás módjáról.

A mód után a kvóták beváltásáról.

S végül nem fizetnek senkinek egy vasat sem.

(m. i.)

ASSZONYOKNAK...

(Chanel divatbemutatójának második része: nyári délutáni és estélyi ruhák)

Páris, március 4.

Kezdem talán azzal, hogy az ideitavaszt és a közelgő nyárt, a kék szín fogja uralni. Elképzelhetetlen skáláját a kéknek találták ki és dolgozzák fel. A cukrosvíz édes és romantikus égszintől kezdve, a régi 18-ik századbéli portrékon látható kéken át, a buza és a tintakék sötétjéig minden izlés megtalálja a magának való és neki legjobban álló árnyalatot.

Praktikus ruha, zöld átlókkal. A derék és az ujjak fehér tűzőllettel és a kis bolero elmozdítható.

A kék szín előretörése azonban nem jelenti a többi színek eltűnését. A piros — a halvány koralltól az égő vörösig — ép úgy viselhető, mint a fekete-fehér kombinációja, vagy a tiszta fehér.

Nem akarom állítani, hogy ezidén a virágos georgette anyag nem lesz divatos. De a kora nyárra irányuló kollekciójában Chanel egyetlen egyet sem mutat. Ellenben: a trikó anyag mintájára csikozott tehát eddig csak angolos jellegű ruháknál alkalmazott mintát, Chanel most crepe georgette-ben és voile-ban hozza ki. Ebből nemcsak délutáni elegáns nyári ruhákat komponált, de estélyi toalettkekre is szánja. És akármilyen hihetetlenül hangzik: nagyon vidám, kedves és nyárias hatást adnak. A délutáni ruhák nyárra is megtartják az ed-

Új

A fogak ápolásához 50 év óta előnyben részesített Kalodontban most egy újalkatrész is van. Kalodont az egyetlen fogkrém amelyben a hatásos sulforizinoleat (Dr. Bräunlich) van most. Ez eltávolítja a fogkővet, illetve megakadályozza annak képződését. A fogkő oka sok fogbetegségnek.

digi bokáig érő hosszmezetet.

Mielőtt néhány ruha leírásához kezdek, még meg akarom jegyezni, hogy az anyag minőségben a leegyszerűsítést, vagyis olcsóbbodást akarja Chanel is elérni. Így létjogosult — még eleganciára is — a fehér piké és rengeteg az organdi; ugy sima, mint kedvesen régies (egész 1860 rajzu) mintákban. Igen sok csipke anyagot látni fehérben és csontszinben.

Hogy a kékkel kezdjük: bemutatottak egy ensemble-t — a „369”-et, melynek kabátja kétféle kékből volt összeállítva olyképen, hogy a tegethoffék alsó részéhez érdekes bevágásokban beállítva, molnárkék volt a kabát felső része. — Ugyanabból a szinből volt a ruha, melynek szoknyája elől rakottan, hátul simár volt tartva. Ugyancsak e kétféle kékből egy csavart selyem nyakkendő képezte a gallér nélküli derék befejezőjét. Egy sima angol kosztümnék (sötét-kék) is lerakott volt a szoknyája. Hozzá fehér csipke-bloos nagyon fiatalossá tette ezt a 320-as modellt. — Egy másik ugyancsak sötétkék ruhát korallszínű mellény élénkített, igen széles, fekete lakk-övvel leszorítva.

Itt említem meg, hogy amíg Chanel az angol ruháit kísérő öveit igen szélesre hagyja, úgy a délutáni és estélyi ruháknál az öv egész-egész keskeny. Látszik, hogy ezeknél a toalettkeknél csak kísérő miglen, az angol ruháknál domináló szerepe van.

Hogy a fenntemlitett színektől eltérjünk egy percre, megemlítek egy barna marocain kabátot, melynek zöld bélése azonos volt a ruhával. Nagyon finom egyszerűségében hatott. Minden dísz nélkül, kerek kis kivágással és könyök felett végződő ujjakkal.

Fayence-kék sima georgette (486) nyári délutáni ruhát egy kis kabátka kísérte, melynek nagy redőzött ujjja hangsúlyozta az eleganciát.

Egy bűbajos fiatalos nyári estélyi ruhát, Chanel egyszerű fehér pikéből csinált. Egész sima derék, decens kivágással, harangszabásban kiszélesedő szoknya, és mintegy befejezője: a hajdani struccotoll boákra emlékeztető, fehér virágból, (mely szintén piké anyagból volt) egy virág-boá. Ez a „virágboá” az a „bizonyos semmiség”, melyet Chanel ezidén lansziroz. (Persze minden nagy ház kitalál valamit.)

Kollekciójában láttam — függetlenül a ruháktól — és bármelyik nyári ruhák kísérhetően: ilyen piké anyagból készített és különböző színű „virágboákat”. Változatosságot ad a sok éssarp és kendőszerű nyakbavető után.

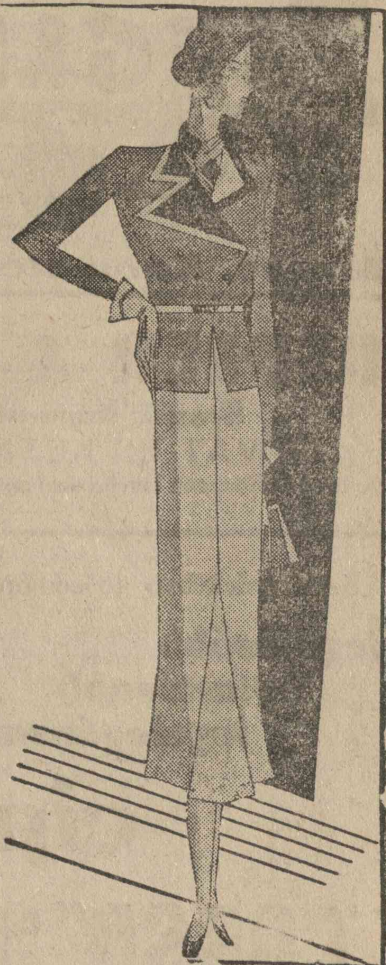
Mutatott még egy nyári estélyit: nagy, kék virágos organdiból, melyet tarka mezei virágokból összeállított „boá” egészített ki. Itt is azonban a kék kankalinok és buzavirágok adták meg a főszínt.

Hogy az estélyi nyári ruhákról szóljak még, mutatott egy rózsaszín organdit (437). Fekete csipkét, melyhez creme-színű csipkétől diszített fodrot kom-

binált a szoknyára (néhány év előtt még alsószoknya-szerűnek néztük volna) és a kísérő bolero ugyancsak a creme-színű csipke diszítette. (475).

Fehér csipke ruhák is szerepelnek ebben a kollekcióban. Mind simán, ráncatlanul feldolgozva, ellentétben a georgettel, melynél a ráncolás adja meg a főkaraktert. Ez különösen érvényre jutott egy feltűnő szép csikos voilenál. (439). Ennek az alsó kombinéja kék (levendulaszínű) ezáltal a ruhának a nuance is ezt hangoztatja ki. Egy piros-fehér mintás voile ruhához, a ruha anyagából való kalapot is hozzá tervezett. A kalap egész lapos, féloldalosán viselve, és mig fenn jobb oldalt egy lapos szallagcsokor disziti, ugy belül baloldalt tarka mezei virágok fonódnak a haj fölé. De a szelid szökeknek kieszt, ó-rózsaszín, csipke ruha (fekete alsóruhára dolgozva) fekete selyem szallagövével is elragadó volt, a hozzávaló, az előbb leirt kalaphoz hasonló, szintén a ruha anyagából tervezett kalappal.

Mint ahogy multkori beszámolómban jeleztem, a pizsamák nadrágja eltér a ta-

2. Fiatal viselet, homespune jaguette barna alapszinben széles sárgaszélő rőverrel

valyi tulságos bőségtől. Most normális a nadrág vonala, ami azokhoz a modellekhez, amelyeket Chanel bemutatott, jobban is illik. Egy nagyon bájos, egész finustipusu, erős gypaju marocainból készült molnárkék nadrág, hozzávaló klaszikus mellénnyel (pont olyan, mint a férfi öltönyöké) és rövid ujjú fehér selyem ingbluzzal.

Miután a „kék” a jelszó: ugyancsak, de

eztall tegethoffkék, egy nyersselyem anyagu pizsama, melynek gallérja és a hosszú ujjat bezáró kézelő: fehér-kékcsikos anyagból van, ugyszintén az esarpban megkötött öv. Jegyezzük meg, hogy pizsamánál, a zubbonyos, vagyis a nadrágra kívül eső bluz nem látható. Mind bekötések, amivel fiasabb jelleget adnak.

Chanel pizsama kollekciójában is sok a csikos trikó-anyag. Van olyan, melyiket kabáttal egészít ki, az uralkodó színnel harmonizálón (így egy csikos pizsamát, egy bokáig érő buzakék kabát kísért). A pizsamához, vagy öles széles, ugyanoly anyagu kalapot ad, vagy egész peckesen, pomponban végződő kis sapkákat. Ra-

gyogó elegáns nyári tengeri fürdőhely képzetét keltette egy hófehér vászon nadrágból és ujjatlan tengerésztrikóból álló pizsama, széles fekete bőrvél, melynek csattja fantasztikus emblémával volt díszítve. Az övről lecsüngő lánc — mint a tisztí övek hü másolata — hanyagul az egyik zsebben végződött. Mire a gyönyö-

rü mannequin, ugyancsak hanyag mozdulattal a zsebébe nyult és a láncon csüngő kis táskáját kinyitva, elővette a puert és ajkpirosítót. Bemutatni, hogy a tengerparti pizsama kosztümben is, a párisi nő százszázalékosan nő marad.

Mándy Ilona

CSAK JÓ ÁRUT LEHET ÁLLANDÓAN HIRDETNI

Aki hirdét az megbe-
csúli a vevőt, gyorsan,
előnyösen szolgál ki
és megnagyobbodott
forgalom mellett ie-
lentékenyen
OLCSÓBB ÁRAKAT
számít!

FOGADJA MEG TANÁCSUNKAT:
KÉRJE MINDENÜTT AZ ITT
HIRDETETT MÁRKÁKAT! SZE-
REZZE BE SZÜKSÉGLETÉT
AZ ITT HIRDETŐ CÉGEKNÉL!

**Szövetek,
Bélésárúk
Selymek
gyári lerakata!**

VESTIS, BRASSÓ
LENSOR 22. Telefon: 128

**SETA-
SELYMEK**
szortirozott raktár!
Eredeti gyári árak:

**Fehérnemű, harisnya, kötött-
áru ezen védjeggyel**

ROWE

a legolcsóbb, mert a legjobb.

WEBER ROBERT
BRASSÓ KAPU-UTCA 7.

**RECORD
RUHÁRUHÁZBAN**
Brassó, (Kapu-u.) Str. Regele Carol 1.

Nemcsak jól, hanem
nagyon olcsón is
vásárolhat!

Férfi öltönyök
szövetből - Lei 600-tól
Munkásruhák - Lei 260-tól
Gyermekek ru-
hák bélelve Lei 200-tól

CIPŐK

„DERMATA“ a legjobb belföldi márka
„SALAMANDER“ ES
„FOR-EVER“
a legjobb külföldi márkák

IPSEN CIPOARUHAZAK
Brassó Kapu-u 28
MEDGYES
SEGESVÁR

**RÁDIÓ-
LABORATORIUM**

„NOVI“
Brassó, Rózsater 19.

**Minőség
kivitel, ár!**

Cipők
garantált jó minőségben és
olcsón még mindig kaphatók
Nagy Ferenc
cipőüzletében
Brassó, Kapu-utca 19.

ELECTRA
BRASSÓ, Kolostor-u. 22
Rádió- és villanyfel-
szerelési vállalat

A TUNDERUJJAK állandó-
an kapható a Brassói Lapok
könyvosztályában. A legjobb
magyar női kézimunka lap
ára 45 lej. Vidékre portóra a
pénz előleges beküldése mellett
50 lej.

H. PETERSBERGER
fűszer- és festékáru kereskedés
Brassó, Hosszu-utca 22.

Alapítotott: 1886 Ajánlja

**Naponta frissen pörkölt kávé keverékeit,
amelyek a mai technikának megfelelő legmodernebb
motoros pörkölövel**
lesznek pörköelve.
Friss tea érkezett; árszállítás teában.

Óra-, arany- és látszer javítóműhely

ZIEGLER

Karkötő és zsebbóra üvegek, rugók,
csavarok, kerekék, mutatók, arany-
és ezüst hegesztés, aranyozás, ezüst-
tőzés, kövek foglalása, saját jegy-
gyűrű gép. vésés, stb. **Látszerész-szak-
ember**, szemüvegek pontos kiválasz-
tása, minden létező üveg raktáron.
automatikus üveg-köszörűlőgép, mo-
torhajtás, töltőtoll javítások stb. stb.

**Eladás takarékbetét-
könyv ellenében is!**

Brassó, Kapu-utca 28 sz.

DEPNER & ROTH
Brassó, Kapu-utca 5.
DIVAT ÉS KÉZMŰÁRU.
A Brassói Központi Hiteliroda tagja. Telefon 116.

Tűzifát,
szén-kokszt szállít:
S. A. R. LIPA THEILER
Bukarest,
Soseana Gării Obor 21.
Telefon 2.42/61.

Mindennemű gépjavítást
vállal

Gociman & Lőb
mechanikai üzem
Brassó, Kolostor-utca 26.

Egy jó csepp ő és új lekencei bort (Beszterce
vidékéről) csakis

„La Bistrițeanu“
borsarnokban találhat. BUKAREST, Piața
Sf. Gheorghe (Str. Sf. Gheorghe nou 11-13).

Saját érdekében győződjön meg, hogy a
**legolcsóbb
legtartósabb
legelegánsabb**

cipőket

„CORSO“ cipőáruházban
GUTH cégnél
(Brassó, Weisz Mihály-utca 9) szerezheti be.

Biri néni szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ara kötve 1 50 Lei.
Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

Ady a harisnyák királynője, Ady a királynők harisnyája

Csak a pénz hiányzik hozzá...

Nagyjelentőségű szociális reformokat hoz a közegészségügyi törvény végrehajtási utasítása

Nyugati nivóju munkásvédelem. Minden vállalat külön orvost lesz köteles alkalmazni, munkahelyeit az egészségügyi előírásoknak megfelelően átalakítani

Brassó, március 4.

Még a nemzeti parasztpárt kormányzása alatt, 1930 nyarán a parlament új egészségügyi törvényt szavazott meg, amelynek most készült el az ipari és kereskedelmi vállalkozásokra vonatkozó végrehajtási utasítása. Az érdekelteknek véleményezésre megküldött végrehajtási utasítása egyike az utóbbi évek legnagyobb jelentőségű szociális intézkedéseinek, amely meglehetősen bürokratikus jellegétől eltekintve valósággal forradalmi újításokat hoz a dolgozó tömegek érdekében.

Az alábbiakban kivonatoltan ismertetjük a végrehajtási utasítás főbb rendelkezéseit:

A földfeletti munkahelyiségeknél a regulament előírja, hogy a magasságuk legalább is 2 és fél méter legyen. Boltíves helyiségnél a 180 centiméternél alacsonyabb részek nem használhatók állandó munkára. Ha a helyiség alapterülete a 100 négyzetméter meghaladja, a magasság legalább 3 méter legyen. Egy munkásra két és fél méter helynek kell jutnia a teremben, amelynek térfogata annyszor 10 köbméter, ahány munkás dolgozik benne. Ott, ahol kopadlózaton dolgozik a munkás, szigetelő rendszert kell beállítani a hideg ellen.

Általában a legszigorúbb egészségügyi előírásokat tartalmazza a végrehajtási utasítás a munkahely egészségessé tételének tekintetében, az automatikusan záródó ajtóktól a kötelező ablaktisztításig.

Földalatti helyiségekben a munkást csak két speciális engedély ellenében engedik meg és csakis bizonyos vállalatok részére.

A munkahelyeknek az egészségügyi feltételekhez való alakítása ellen nincs kifogásuk a munkaadóknak sem, csak attól félnek, hogy sok visszaélésnek lehetnek kitéve olyan esetekben, amikor a különböző méretek nem fognak pontosan egyezni az előírt dimenziókkal,

ha ez nem is jelent hátrányt a munkások részére. Ugyanez a kifogásuk a munkaadóknak a végrehajtási utasítás azon pontjai ellen, amelyek a munkahely tisztántartási, szellőztetési, világítási, hőmérsékleti módosításait írják elő a legnagyobb részletességgel.

Az ugynevezett egészségtelen és veszélyes iparoknál külön szabályzatok fogják a speciális munkafeltételeket vállalatok szerint előírni. Ezekre vonatkozólag a mostani végrehajtási utasítás csak általános intézkedéseket tartalmaz. Az olyan vállalatoknál, ahol a termelés folytan mesterséges nyirkosság fejlődik, termométereket kell beállítani, a munkásokat pedig megfelelő ruhával és lábbelivel ellátni. Ha a mérőeszközök 25 fok Celsiusnál többet, vagy 12 foknál kevesebbet mutatnak, a munkát le kell állítani. Mindenképpen meg kell akadályozni a gőz és köd alakulását, vagy hogy mérgező gázok jussanak be a munkahelyre és annak mellék helyiségeibe. A gőz, vagy gáz fejlődésével járó munkákat szabályszerű álarokkal felszerelve végzik a munkások, a munkahely levegője pedig állandóan fel kell frissíteni.

Tilos a munkásokat beengedni olyan helyre, ahol feltehető, hogy veszélyes gázok, vagy gázok vannak benne, (kutak, ciszternák, rezervoárok stb.). A por fejlődésével járó munkát zárt helyiségben kell végezni, amely megfelelő perszivóberendezéssel van felszerelve. Ugyanez vonatkozik azokra a munkahelyekre is, ahol füst, vagy kellemetlen illatok fejlesztésével jár a munka.

Egész sereg intézkedés vonatkozik a kohókban, tüzelőhelyeken foglalkoztatott munkások egészségének biztosításával, valamint a balesetek megelőzésével. Minden műhelyben gondoskodni kell megfelelő mennyiségű ivóvizről és minden munkásnak meg kell legyen a maga külön pohara.

A vállalat tulajdonosa köteles megfelelő védett helyen mosdótermet berendezni elegendő számú törölközővel körömkéfével és szappannal.

Minden öt munkásra jutnia kell egy kagylónak, amelyhez hideg és meleg vizet kell vezetni. A munkások kötelesek a mosdó igénybe venni étkezés, vagy a munkából való távozás előtt. Bizonyos vállalatoknál az egészségügyi hatóságok

elrendelték, hogy speciális berendezést állítsanak be a munkásoknak száj- és fogmosásra. A mérgezőhatású, vagy poros ipari munkásoknál a vállalat köteles kád-és zuhanyfürdőt létesíteni külön a férfiaknak és külön a nők munkások részére. Minden vállalatnál a munkásoknak meg kell legyen az öltözőjük is, ahol a ruhát szükség esetén meg is lehet szarítani.

A vállalat vezetői kötelesek munkásoknak megfelelő ruhát adni, amely a munka körülményeinek igazodik. A munkaruhák javítása is a munkaadó kötelessége.

A végrehajtási utasítás részletekben menően írja elő hogy milyen legyen a munkaruhája azoknak a munkásoknak, akik gépeknél, vagy gyors mozgású készülékeknél dolgoznak.

Nagyon érdekes és humánus újítás a végrehajtási utasítás 46-ik pontja, amely megtiltja, hogy a munkásokkal bizonyos súlynál nagyobb terhet emeltesenek.

Férfi munkásoknál 14-15 éves korban maximum 15 kiló, 15-16 éves korban 20 kiló, 16-18 éves korban 25 kiló, 18 éven felüli korban legfeljebb 75 kiló az a súly

amelyet a vállalat emelhet, vagy a karjai között cipelhet. Női munkásoknál a megfelelő életkorok szerint a maximális súly, 5, 10, 15 és 25 kiló lehet. A nők és 16 éven alóli férfiak legfeljebb napi 4 órán át használhatók fel teherhordásra, akár a karjuk, akár járművek után csinálják.

A vállalat összes alkalmazottait egészségügyi állapotának felügyeletére külön orvost kötelesek tartani, akit a minisztérium nevez ki. Az orvos nem lehet a vállalat vezetője, vagy tulajdonosa is egyúttal, nem lehet igazgatósági tag és egyáltalán semmiféle más hivatala nem lehet ugyanannál a vállalatnál. Erre a kötelezettségre vonatkozólag

a munkaadóknak az a kívánságuk, hogy az üzemi orvosokat a munkáspénztári orvosok közül nevezzék ki és ne a tulajdonos fizesse őket,

mert különben mi szükség van a betegsegélyzőre, amelynek ugy a munkaadók, mint a munkások jelentős összegeket fizetnek járuléka formájában. Általában azt akarják a munkaadók, hogy az összes egészségügyi és orvosi intézkedéseket a munkáspénztár illetékessége alá utalják, amely különben szinte fölösle-

Nem adnak moratóriumot a kisiparosság adósságaira

„Nem időszerű” az iparügyi miniszter szerint a kisipar fölsegélyezése, miért is memorandumokat „nem vehetik figyelembe”

Temesvár, március 4.

A Bukarestben székelő Kisiparosok Szövetsége, valamint a kolozsvári és temesvári ipartestület és más iparos intézmények a memorandumok egész sorozatával árasztották el a kormányt, hogy a mezőgazdák adósságainak konvertálása kapcsán ne feledkezzék meg a kisiparosság adósságairól sem. A memorandumok meglehetősen szerényen, mindössze egy esztendő moratóriumot kértek a kisiparosság adósságai számára és kérték, hogy a kényszerregezésről szóló törvényt terjessze ki a kormány azokra a kisipari vállalatokra is, amelyek nem vezetnek hiteles könyveket.

A memorandumokra most érkezett meg az iparügyi és kereskedelmi minisztérium múlt hó 27-éről datált válasza. A 17003 szám alatt megküldött miniszteri válasz a legmerevebben megtagadja a kisiparosság kérésének teljesítését. „A javaslatokat a kormány nem találja időszerűnek, miért is azokat nem veheti figyelembe”, — írják a kétségbeesett hangú memorandumok hatalmas anyagára válaszul.

A brüsszeli elintézés országsszerte nagy elkeseredést keltett a kisiparosság sorai között. A kisembereknek ez a dolgos társadalma reménytelenül néz a kietlen jövő elé.

Isméllődnek a farkaskalandok

Négy nagyági ember közel-harca a támadó farkasokkal

Déva, március 4.

Izgalmas farkaskalandban volt részük az egyik elmúlt este Czeller Dezső, Lugojan Gheorghe, Gábor Károly és Horváth Henrik nagyági lakosoknak, akik Déváról igyekeztek haza a községükbe. Czeller elől haladt egy áruval megrakott szánkán, míg a többiek hátul gyalogszerrel, jókedvűen dalolva igyekeztek a szán után.

A kis társaság már elhagyta Bereksző községet, amikor a szánkán haladó Czeller arra lett figyelmes, hogy a háta mögött hirtelen elhallgat az énekszó, majd rögtön ezután segélykiáltások hallatszanak. Czeller azonnal megállította a szánkát, leugrott és előkapta hatalmas botját, és készt, hátrafordult gyalogos társai elé.

Pár lépésre tőle egy hatalmas, megtermett farkas állta el az utat, míg mögötte két másik ordas a gyalogosok felé somfordált. Czeller szerencsére nem vesztette el lélekjelenlétét és furkosbotját a legközelebbi farkas felé dobta, amelyik már hasoncsuszva éppen rá akar ugrani. A hatalmas bot közvetlenül a vadállat mellét zuhant le, és erős lecsapódásával eljlesztette az ordast, amelyik gyorsan visszaugrott az országot feletti erdőbe.

Eközben már társai is felvették a harcot a többi farkasokkal és percekig tartó, késsel és botokkal való hadakozás után sikerült mindnyájuknak felkapaszkodni a szánra. A lovakat erős iramra hajszolták és nemsokára sikerült is beérniük Csértés községbe, ahol az izgalmas kalandot kipihenték.

Asíro (Apolló) Mozdó BRASSÓ

A világvárosi Mozivarieté műsor 1. Az óriási siker folytán még

2 napra prolongálva

Még ma pénteken és holnap szombaton

GLORIA

Brigitte Helm és Gustav Fröhlich nagy filmje.

II. „OS WALTER GERS”

New-York, Páris, London, Berlin legelőkelőbb színpadain óriási sikert aratott humoros erőművészek.

gessé válik. Ha a végrehajtási utasítást a mai formájában fogja életbe léptetni a kormány.

A végrehajtási utasítás nem intézkedik arról, hogy mely vállalatok kötelesek saját orvost tartani. Az üzemi orvos feladata, hogy minden munkást még munkábalépése előtt megvizsgáljon, a speciális, vagy felelős munkakört betöltő munkásokat pszihotechnikai szempontból is. Köteles 3 havonta a vállalat összes alkalmazottait megvizsgálni (egészségtelen iparoknál havonként) és egészségügyi nyilvántartást vezetni róluk, az előforduló mérgezési, vagy más balesetekről értesíteni az illetékes hatóságokat.

Az orvos mellett a 25-nél több munkással dolgozó vállalatokat arra is kötelezi a végrehajtási utasítás (az egészségügyi iparoknál tekintet nélkül a munkáslétszámra), hogy saját költségükön képzett ápolót, vagy ápolónőt is alkalmazzanak és a munkahelytől távolabbra segélyhelyet rendezzenek be

amely kórházat is tudjon esetleg helyettesíteni.

Természetes, hogy a gyáripari érdekeltségek és az egyéb munkaadók az egész végrehajtási utasításban az egészségügyi tényezők túlzott beavatkozási kísérletét látják az ipari tevékenységbe. A tervbe vett higiénikus rendszabályokat a munkaadók szerint teljesítéssel lehetetlen alkalmazni, különösen a mostani válság idején. Munkásrésztől viszont általános helyesléssel fogadják az új végrehajtási utasítást, amely nyugati államok szociális viszonyait volna hivatva Romániában meghonosítani és emberi életet biztosítani a munkásoknak legalább a munkahelyükön. Előre látható tehát, hogy a végrehajtási utasítás körül elkecsereedett harc fog megindulni a munkaadók és munkások között.

A tékozló Andrassy grófnőt gondnokság alá helyezték

Bécs, március 4.

A bécsi törvényszék pazarlásért gondnokság alá helyezte Lichtenstein Jánosné, Andrassy Marika grófnőt, Andrassy Géza gróf leányát. A grófnő, aki az osztrák főváros legelőkelőbb köréhez tartozott az utóbbi időben betegesen herdálta vagyonát. Így többek között 200 ezer sillinget kitévő szabószámlája van, amit férje tudtán kívül csinált. A törvényszék a grófnő gondnokául férjét nevezte ki.

A 41-ik budapesti mezőgazdasági mintavásár

Budapest, március 4.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület folyó évi március hó 17-21 napjain rendezi Budapesten a 41-ik Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Vásárt, amely iránt — nemzetközi viszonylatban is számottevő gazdasági jelentőségének megfelelően — a külföldről is állandóan nagy érdeklődés nyilvánul meg. Különösen nagy fontossággal bír a világhírű magyar tenyésztőbirtokok bemutatása, azonkívül a különféle mezőgazdasági termények, tejtermékek, házi ipari, valamint az élelmiszer-ipari kiállítás anyaga. A magyar állami szakoktatásiügyi intézmények, a mezőgazdasági múzeum, a geológiai intézet, a mezőgazdasági exportintézet és az állattenyésztő egyesületek oktató anyaga mind külön szakszerűen csoportosítva fogják szolgáltatni a mezőgazdasági kultúra népszerűsítését. A borászati kiállítás, amelyen borkóstoló is lesz, ugyancsak az érdeklődés, halászat, gyógynövénytermesztés és a paprika kiállítás szintén nagy érdeklődésre tartanak számot. A díjazott tenyésztőbirtokok elővezetése, valamint fogatok előhajtása és különböző látványos lovasmutatványok bemutatása egészítik ki a kiállítás dus programját.

Külföldi látogatók utlevél és a kiállítási igazolvány felmutatása mellett 1932 március 17-21-ig vizum nélkül utazhatnak be Magyarországra, és csupán a mérsékelt vizumdíj utólagos megfizetésére kötelesek. A magyar államvasutak, a kiállítási igazolvány alapján, ugy oda, mint a visszautazásra 50 százalékos kedvezményt nyújtanak.

A külföldi vendők által vásárolt tenyésztőbirtokok Budapesttől a magyar határállomásig való szállítási költségeit a magyar királyi földművelésügyi minisztérium fedezi.

Hírek

A kormány revízió alá veszi az utszerződést

Bukarest, március 4.

A Kamara csütörtök délutáni ülésén Valco-vici közlekedésügyi miniszter bejelentette, hogy a kormány hajlandó bizottságot kiküldeni az utszerződés felülvizsgálására, egyben megállapítja, hogy azért nem Popovici Mihályt, hanem Haissescut, az autonóm pénztárak volt vezérigazgatóját terheli a felelősség, miután a szerződést a svédekkel ő írta alá.

Mirto tudomásul veszi ezt és csodálkozását fejezi ki, hogy tizenegy hónap kellett ahhoz, amíg a kormány erre „rájött”.

Mihalache a rágalmozók és tehetetlenek társaságának nevezi a Jorga-kormányt.

A szenátusban Cornescu kéri hogy Vajdát, hatvanéves születésnapja alkalmából, ünnepljék.

Russu Abrudeanu tiltakozik az ellen, azzal az indoklással, hogy Vajda 1923-ban részt vett egy összeesküvésben, amely Ferdinánd királyt meg akarta fosztani trónjától.

BOROTVAVAL TELJESEN KÖRÜLVÁGTA NYAKAT EGY NAGYVÁRADAI FIATALASSZONY. Tudósítónk jelenti: Borzalmas módon lett öngyilkos Graur Györgyné, harminckét éves fiatalasszony, egy vasuti hivatalnok felesége. A fiatalasszony afeletti elkeseredésében, hogy az ura állítólag megcsalta, pénteken reggel nyolc órakor Rákóczi-ut 37. számú lakásán borotvával teljesen körül-vágta a nyakát. A szerencsétlen asszonyt, aki a társadalomban is szerepet játszott, haldokolva szállították kórházba.

MAROSVÁSÁRHELYI ÉS MAROSMEGYEI HIREK. Tudósítónk jelenti: Csütörtökön délután 300 főnyi munkanélküli tömeg gyülekezett a marosvásárhelyi városháza előtt. Musca Péter dr., az interimár bizottság elnöke, a munkanélküliek kiűldöttségének kijelentette, hogy, bár a város pénzügyi helyzete nagyon zűlélt, mégis közelebbről 15 métermázsza fát és nagyobb mennyiségű gabonát osztanak ki az inségesek között. — Musca Péter dr. ugyanis tegnap érkezett vissza a fővárosból, ahol a minisztériumokban tárgyalásokat folytatott a városnak az államtól járó 8 millió lej folyósításáról. A kormány azonban elzárkózott a város jogos követelésének teljesítése elől s emiatt a városháza pénzügyei válságos helyzetbe kerültek. — Baczkamadaras közösgében a Hangya szövetkezet üzlethez-liségebe ismeretlen tettesek betörték s onnan készpénzt és árut loptak. A csendőrség nyomozást indított a betörők kézrekerítésére. — Általános részvételt keltejt Marosvásárhelyen Kohn Izso kereskedő tragikus halála. Kohn ugyanis anyósa temetésére Nagyváradra utazott. Temetés közben rosszul lett és mire segíthettek volna rá, meghalt. Hirtelen halálát szívzselhűdés okozta. — A marosvásárhelyi törvényszék Moldován Róza, Demeter Anna és Ferenczi Ida nőtörus vásári zsebtolvajokat 6—12 hónapos fogházbüntetésre ítélte. — A marosvásárhelyi ítélőtábla ma tartott tárgyalásán Burián Constantin beresztelkei legényt 1 hónapi fogházbüntetésre ítélte, a miatt, hogy Rácz Pál nevű legénytársát meg-bícskázta.

Március 11-én tárgyalja Buzilla ur irattár-felfeshzési ügyét a nagyvárad-i bíróság. Ermihályfalváról jelentik: Beszámoltunk annak idején arról, hogy Buzilla Jusztin, az interimár-bizottság tagja, hivatalos hatalmával visszaélve felfeshztette a közsegháza egyik irattárát és ab-ból magához vette Ermihályfalva vil-lanagyvári szerződését. Az irattár felfeshztésében segédkezett neki Goia Miklós tisztviselő. Az eset tudomására jutott a prefektusnak, aki Goiát azonnal felfüg-gesztette állásától, Buzillát pedig kizárta az interimár-bizottságból. Emiatt mind-ketten pert indítottak Ermihályfalva köz-seg ellen és pedig Goia négyszázezer lej, Buzilla pedig százezer lej erejéig. A per tárgyalását március 11-ére tűzte ki a nagyvárad-i ítélőtábla.

Weiss Ilonka zongoraművész nő ma-tinéja. Az Astra konzervatórium vasár-nap délelőtti hangversenyének műsorán Weiss Ilonka, a kiváló brassói zongora-művész nő önálló koncertje szerepel. A

hangverseny műsorát Schumann, Chopin, Rachmaninoff, Brediceanu, Bartók és Dohnányi művei töltik ki. A hangver-seny a Honterus-gimnázium aulájában vasárnap délelőtti fél 12 órakor kezdő-dik.

— NYOLC HÓNAP EGY EMBERÉLETERT. Zilahról jelenti tudósítónk: Megirtuk annak idején, hogy a szilágymegyei Dobra közse-gben ifj. Jäger Gusztáv és József az egyik asz-szisztálása mellett, régi haragosukat, Pongrácz Lajost, egy tégladarabbal úgy fejbe vágták, hogy az rövid haláltusa után meghalt. A zi-lahi törvényszék Szilágyi-tanácsa a két Jäger testvért nyolc-nyolc hónapra ítélte, míg az apát, a vád alól felmentette. A vád súlyosb-bításért, a védelem enyhítésért felelbezzett.

A LAPPO-MOZGALOM VEZÉRE

Walenius tábornok ez, aki a jobboldali radikálisokat fegyveres alakulatok élén a finn kormány megbuktatására vezette és polgárháborút akart előidézni.

— MAROSVÁSÁRHELYI LAKOSSÁGA KÖVETELI A VÁROSI ADÓSSÁGOK KONVERTÁLÁSÁT. Marosvásár-helyről jelentik: Marosvásárhely polgár-sága vasárnap, március 6-án délelőtti az Apolló nagytermében gyűlést tart és azon követelni fogja, hogy a mezőgazdasági adósságok mintájára a városi lakosság adósságait is sürgősen konvertálják. A gyűlés előkészítését héttagú bizottságra bízták.

— GYILKOSSÁG PULISZKALISZTES ZSÁKKAL. Aradi tudósítónk jelenti: Andrejka János halmágyi lakos az el-múlt év szeptemberében Traján nevű unokaöccsével együtt mulatott a korcs-mában. Kissé ittas volt, amikor unoka-öccsét arra szólította fel, hogy énekeljen. A fiu ellenkezett, mire Andrejka felkap-ta az asztal mellett heverő puliszkalisztes zsákokat és azzal úgy fejbekölnöztötte „un-kaöccsét, hogy az meghalt. Andrejka ügyét ma délelőtti tárgyalta az aradi tör-vényszék és a gyilkost, aki a jámborter-mészetű puliszkalisztelt oltott ki egy em-beréletet, 6 hónapi elzárásra ítélte.

— EGYSZERŰ KÖNYVVITELTAN magán-uton való elcsajfítására, számos mintával és egyéb hasznos tudnivalóval. Igen alkalmas iparosok és kiskereskedők részére. Ara 51 lej, postán pórtóval 56 lej. Legegyszerűbb a pénzt utalványon előre beküldeni, akár postabélye-gekben. A Brassói Lapok Könyvosztálya.

— Ujabb kalapácsos gyilkosság Bécs-ben. Bécsből jelentik: Alig néhány hete, hogy egy Laudénbach nevű elvetemült ember kalapáccsal agyonverte Hirth Ida asszonyt és pénzt elrabolta, most újabb hasonló borzalmas gyilkosság történt az osztrák fővárosban. A IX. kerületben halva találták Spitzer Leó kefekötőt. A vizsgálat megállapította, hogy a szeren-csétlen öreg ember fejét kalapáccsal ver-ték szét, majd elrabolták 140 schilling-jét. Valószínűleg ketten követték el a gyilkosságot, amelynek előestéjén két fia-talembert láttak Spitzer lakása előtt ólálkodni.

— VÉRÉSRE VERTÉK EGYMÁST. MENTSÉGÜK: RÉSZEGEK VOLTAK. Dicsőszentmártoni tudósítónk jelenti: Borzalmas vérengzés színhelye volt a na-pokban Alsókarácsonyfalva kiskükküllöme-gyei közse. Soporan Ironim jómodu gaz-da vendégségbe hívta két barátját, Cista-tian Juon és Trif Josif gazdákat. Vacso-ra után az elfogyasztott bor hatása alatt a hangulat igen emelkedett lett és a két vendég valamin összekülböztött. Elein-te a veszekedés csak szóváltásban merült ki, de mikor már tettelegességgé fajult a dolog, Soporan kikergette a két veszeke-dő vendégét az udvarra. Az udvaron Ciste-an és Trif, a két bortól felhevült em-ber egymásnak rontott, Ciste-an a csizma-szárból bicskát rántott elő és Trif, egy, az udvaron talált lapáttal védekezett. A verekedés hevében Ciste-an bicskáját Trif mellébe szúrta, Trif pedig lapáttal verte ellenfelét, hogy mindketten vérbe borul-

va estek össze a fagyos rögökön. A nagy lármára és jajveszékésre először falu-siak értesítették a csendőrséget, kiknek intézkedésére a sebesülteket lakásukra szállították. Másnap kihallgatásuk alkalmával mindketten részegségükkel véde-keztek. Az iratokat átküldték a törvény-székhez.

Intenzív munka intenzív táplálko-zást igényel. Az Ovomaltine koncentráltan tartalmazza az energia forrásául szolgáló tápanyagokat. Minden dolgozó ember reggelire, uzsonnára Ovomaltine-t használjon.

— EGY HÓNAPIG FEKÜDT HOLTAN A HÓBAN. Nagyváradról jelentik: A Félix-für-dő mellett pénteken reggel egy tizennyo-le-éves fiatalember megfagyott holttestére bu-kantak. A vizsgálat megállapította, hogy a holttest már egy hónap óta fekszik befagyva a hóba és egyik karját a tél fájai már le is rágták. Személyazonosságát eddig még nem sikerült kideríteni.

— KISKÜLLÖMEGYEI HIREK. Dicsőszentmártoni tudósítónk jelenti: Kreutzer Martin zsidvei fiatal ember a beszercei vadászoknál szolgált, honnan szabadsága alkalmával megszökött és Magyarországra ment. A honvágtyól üz-ve visszatért Romániába és jelentkezett ezrednél. Az ezrednél — mivel önként jelentkezett — csak minimális büntetést kapott. — A Magyar Párt dicsőszent-mártoni tagozata kebelében ifjusági egye-sület alakult, hol a tagok részére törté-nelmet, egészségtant, irodalmat, politikát stb. fognak előadni. A kezdeményezés Pekri Géza elnöke. — A szentpáli határ-ban Kovács Dénes gazdálkodó a maros-vásárhelyi vásárról gyalog ment haza. Utközben betért egy országuti korcsmába, ahol lerészegedett. Részegen az uton va-laki megtámadta, doronggal fejbeverte és elvette a vásáron a tehénért kapott pénzt. A tettest keresik. — Gróf Tholdalaghy László kocárdi erdejéből 60 szekér fát loptak. A csendőri nyomozás során sok embert hallgattak ki, közülök többet át-kísértek az ügyészséghez.

— MEGHALT A „PESTI HIRLAP” VOLT FŐSZERKESZTŐJE. Budapestről jelentik: Pénteken hajnalban hatvanhárom éves korá-ban meghalt dr. Légrádi Imre, a „Pesti Hir-lap” 1920-ig volt főszerkesztője. Légrádi még a háboru előtt megvakult, de még így is részt vett lapja irányításában, egészen 1920-ig, a mikor is öccsének, Légrádi Ottónak adta át a főszerkesztést. Halálát az egész magyar sajtó gyászolja.

Székrekedés, bélrenyheség kedvtelenné, munkaképtelenné tesz. Orvosa ajánlatára vegyen be este 2—3 szem Ár-tin dragéet, reggelre bőséges, normális széke lesz. Olcsó.

— AZ ORSZÁGOS MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁS LÁTOGATÓINAK EL-SZÁLLÁSOLÁSA. Az ez évben március hó 17—21-én rendezendő országos mező-gazdasági kiállítás látogatóinak elszállá-solását a kiállítás rendezőbizottságának felkérésére ez évben is Budapest székes-főváros Idegenforgalmi Hivatala vállalta magára. Az elszállásolás elsősorban a bu-dapesti szállodákban és penziókban törté-nik, ahol mindenki igényeinek megfele-lő árban kaphat szállást és ellátást. Vi-déki tanulmányi csoportok olcsó csoportos elszállásolásáról hasonlóképpen meg-felelő gondoskodás történik. Ajánlatos, hogy a kiállítás látogatói szállásigényei-ket már jó előre bejelentésük Budapest székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalá-nál (Budapest, V., Deák Ferenc-ut. 2), a mely azokat postafordultával elintézi és választ ad. A vidéki és külföldi vendégek fogadására, utbaigazítására és elszállá-solásra az Idegenforgalmi Hivatal a kiál-lítás tartama alatt a Budapesti Keleti-, Nyugati- és Déliavasuti pályaudvarokon pályaudvari kirendeltségeket fog fenntartani.

— Szolgáltatás gyógyszer-tárak. Márci-us hó 5—11-ig terjedő időben a „Szere-csen gyógyszer-tár (Virágos 13) és a „Minerva gyógyszer-tár (Kut-utca 24) tar-tanak déli, éjjeli és vasárnapi szolgálá-tot.

★ Nagy haladás a fogápolásban. A fo-gak legnagyobb ellenségeinek egyike a fogkő, amely gyakran súlyos fogbántal-makat okoz. Ezt a veszedelmes ellenséget többnyire mechanikai eszközökkel szok-ták megtámadni, ami sok időt vesz igénybe és gyakran nagyon fájdal-mas. — A régóta kitünően bevált

Kalodont fogpasztához újabban az ugynevezett szulfurizínoleatot is hozzá-keverik, amely szer, dr. Bräunlich szak-orvos szerint igen értékes fogkőoldó — és annak újraképződését megakadályozó szer, anélkül, hogy a fogaknak ártson. A Kalodont eme új alkotrésze nagy hala-dást jelent a fogápolás terén. (be)

— BRASSÓI PIACI ÁRAK. Marhahus, le-vesnek kg. I. 18—20, marhahus, levesnek kg. II. 12—14, marhahus, pecsenye kg. 36—38, sertéshus, combja kg. 22, sertéshus, karaj kg. 24—26, zsirszalonna kg. 24—26, zsír kg. 34—36, tojás dr. 1.50—1.70, csirke párja 50—120 lej. — Élő állatok, kilóra: Export ökör, élő, súly kg. 12—14, sertés, élő, súly kg. 10—12, igás ökör drb. 5000—7000, 16 drb. 3000—8000, 16 luxus, drb. 12.000—18.000 lej. — Termény-árak nagyban: Buza q 330—350, rozs 260—280, árpa, sör 320—350, árpa, takarmány 250—270, zab 330—350, tengeri, szemes 230—250, lencse, nagyszemű 200—300, bab, fehér 350—400, burgonya 120—140 lej. — Takarmány-árak nagyban, per 100 kg.: Széna, préselt 160—180, széna, laza 120—170, szalma, laza 60—70, korpa 220—230 lej.

— Gyomor-, bél- és anyagserebetegsé-geknél a természetes „Ferenc József” keserűvíz az emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja s így megkönnyí-ti, hogy a tápláló anyagok a vérbe kerül-jenek. Orvosi szakvélemények hangsú-lyozzák, hogy a Ferenc József víz különö-sen ült életmódnál igen hasznos gyomor-és bélszabályozó szer. A „Ferenc József” keserűvíz gyógyszer-tárakban, drogériák-ban és fűszerüzletekben kapható.

AZ ÉHSÉGSZTRAJÁKOLO RENDŐR-FŐNÖKNŐ

Erkenes Jozefin asszony, a hamburgi női rendőrség volt vezetője, aki ellen vizsgá-lat indítottak. A szerinte jogtalan eljárás miatt most éhségsztrájkjal tiltakozik.

★ LEGALABB 10.000 ASSZONY használja és dicseki naponta Biri néni szakácskönyvét, mert többszáz kitűnő konyha receptje alap-ján, mindenki könnyen vezetheti a legigé-nyesebb háztartást is: levesek, sülték, előéte-lek és tészták, befőttek és savanyúságok ké-sztésére egyaránt szolgál kitűnő receptekkel. De nem hiányzik belőle a halak, fagyaltok sem, amint hogy megtaláljuk benne azt is, mik a teendők a disznóölés körül, hogyan kell zöldséget aszálni, szappant főzni, kenye-ret sütni, kávét főzni, vitaményeket, káposztát télire eltenni, zsirt olvasztani és — pulis-zkát főzni. Egyszóval: felőleli a háztartás konyhai részének minden ágát, receptjei vilá-gosak, egyszerűek, mindenki számára érthe-tőek. A vaskos kötet ára tartós, kemény kö-tésben 150 lej.

Ünnepélyre, felolvasásra ne men-jen el Anacot pasztilla nélkül, mert megvédi a fertőzőes torokbántalmaktól, influenzától. Egy fiola ára 37 lej.

— A BRASSÓI MAGYAR KASZINÓ folyó hó 5-én, szombaton délután 6 órakor a római katolikus elemi iskola rajztermében tartja meg választmányi gyűlést és este 7 órakor a közgyűlést.

— A BRASSÓI KÉKKERESZT EGYESÜ-LET magyar tagozata 1932 évi március hó 6-án, vasárnap este a szász kékkereszt egyesí-let, Fekete-utca 46. szám alatti helyiségében tagfelavató ünnepélyt rendez. Műsor megvál-tása kötelező. Egyben értesíti az érdeklődő-ket, hogy minden vasárnap este 6 órai kez-dettel tartja összejöveleteit a magyar evangé-likus elemi iskola termében.

— A ZS. N. SZ. BRASSÓI CSOPORTJA március hó 13-án, vasárnap este tartja kultur-estélyét. Előadó dr. Krausz. Utána prof. Bern-feldné kíséretével Szegő Jenő hegedűhangver-snye. Vendégeket szívesen lát az elnökség.

BRASSO „Modern Mozdó” Telefon 518

Ma pénteken a legvidámabb sláger ujdonságunk a világvárosokkal egyidőben

PREMIER

PREMIER

„DIE BRÄUTIGAMSWITWE” PREMIER

„A VÖLEGÉNY ÖZVEGYE”

Német beszélő és éneklő. A szezon legvigabb filmperejtje: a főszerepben Mártha Eggert, Georg Alexander, Fritz Kampers a „RESERVE HAT RUH” főszerep-lőivel. — Huguha tehát 2 órát kellemesen és csodásan mulatni akar, okvetlen nézze meg a „BRÄUTIGAMSWITWE” grandiózus filmperejtét.

Szombat d. u. 3—5 ig **GRETA GARBO** legújabb hangos és éneklő filmszlágere **15 és 20 lejes helyá-arak.**

JÖN! FRI. ELSE Schnitzler regénye **Elisabeth Bergner-rel.**

„EUROPA BAR”-ban

BRASSÓ

MINDENKI JÓL ÉRZI MAGÁT ÉS KACAG

VÁRADI komikuson és FREDY afrikai jazzen.

GIDALI karmestert már úgy ismeri a közönség, hogy nem is kell dicsérni. A többi számok is mind ELSŐRANGUAK

MOZIREKLÁM DIAPOZITIVEK GRAMOPHONLEMEZ-CSERE

Vigyázzon a címre!

RECLAM BORBATH

BRASSO, KORONA SZÁLLODA épülete

VALLÁSI VITA, AMELY GYILKOSSÁGGAL VÉGZŐDIK. Csikszere-dáról jelentik: Tubák András káoszja-kabfalvi szabadságos csendőrkáplár a múlt év márciusában együtt borozgatott a falu egyik kocsmájában Koszti István, Koszti János, Todorán Kelemen és Birta Simon odaváló legényekkel. Borozás köz-ben a különböző vallási szektákra terelődött a szó. Tubák, mint buzgó katolikus, védte vallását, míg a többiek a baptista szekta mellett foglaltak állást, mint annak hű követői. A vita hevében Tubák becsmerlő kijelentést tett a baptistákra. Több sem kellett a tulnyomó részben baptistákból álló társaságnak, nekiesetek Tubákra, aki védekezett egy darabig, de végre a túlerő győzött, földreperették és addig ütötték, amíg élet volt benne. Hogy a gyantut eltereljék magukról, a halottat kimosdatták a vérből és úgy tették ki az utcára. A csendőrség rövid nyomozás után kézrekerítette a gyilkosokat, akik a gyilkosságot egyhangulag a félkezű Kosz-ti Istvánra hárították, aki vállalta is, no-ha egészen érthetetlen, hogy a félkezű legény hogyan tudott egy életreos egész-séges embert, akinek a rajtalevő csendőrzubbony még több erőt is diktált, leüt-ni. A gyilkoságnak ezt a pontját a napok-ban megtartandó főtárgyaláson fogják tisztázni.

ALMABAN LEFORDULT FEKHELYÉRŐL S AZ MENTETTE MEG ÉLETÉT. Dicsőszentmártoni tudósítónk jelenti: Sulyos gázmérgezés történt mára virradóra egyik dicsőszentmártoni lakás-ban, melynek szenvedő hőse egyik lábá-val már a halál torkában volt. Ágoston Gábor erzsébetvárosi kereskedő katonai nyugdíjgyűjtő jött elintézni a hadkiege-sztítőhöz, de mivel ügyét nem tudta ren-dezni, másnapra is a városban maradt. Éjjelre egy Malom-utcai házban szállt meg. Éjjel felé szerencséjére leesett a fek-heyeréről. Ekkor magához tört kabut-ságából. Egész éjjel égett a gáz, de mivel a füstös rossz volt, az égési termékek a szobában maradtak. Ágoston a földön el-vánszorgott az ablakig, de azt nem tudta gyengesége miatt kinyitni, onnan az aj-tó felé tántorgott, de elesett. A zuhanásra felébredtek a házbeliek és berohantak a szobába, ahol Ágostont a földön fekvé már eszméletlenül találták. A gyorsan előhívott orvos nagynehezen eszméletre térítette Ágoston Gábort, kinek állapota súlyos.

★ A kintő szenvedés ismeretlen fogalom lesz, ha a legsúlyosabb izületi rándulásoknál, rheumás gyulladásoknál, nyakszirti és hát-fájásnál néhány csepp „Sloan's Liniment”-el bedörzsöli a fájdalmas testrészt. Ez a kiti-nősen bevált gyógyszer, melyről számos néves orvos a legkedvezőbben nyilatkozik, még ré-gi, idült, nedves időben állandóan visszatérő rheumás fájdalmakat is azonnal gyógyít, többnyire véglegesen. A Sloan's Liniment gyógyszer felfedezése óriási szenzációt kel-tett az egész világon s mint népgyógyszert hozzák forgalomba. Legújabbban országunk-ban is kapható. (be)

A BUDAPESTI ROMÁN KÖVET HORTHY KORMÁNYZÓNAL. Budapestről je-lentik: Csütörtökön este nyolc órakor Horthy kormányzó és neje vacsorát adott a budapesti diplomáciai kar tiszteletére. A vacsorán részt-vett Grigorcea román követ is, nejevel együtt.

HÓVÍHAR RADONTOTTE A HAZAI EGY HETVENÉVES ANYÓKARA. Sztabul-ból jelentik: Évek óta szokailan vihar dühöng a Boszporusz partján. A sztambuli Jub-ne-gyeden a vihar rombadöntött egy házat, a mely maga alá temetett egy hetvenéves anyó-kát. Hasonló katasztrófák elkerülése végett számos házat kiürítettek.

ÁLLITOLAG ITT A TAVASZ. DE CSIK-BAN MEG MINIDIG 27 FOK FIDEG VAN. Csikszere-dáról jelentik: Az irdi rettenetes télre semmi sem jellemzőbb, mint az a kö-rülmény, hogy Csikmegyében éjjelenként még mindig a fagypont alatt 26-27 fokra süllyed a hőmérséklet. A nappali enyhülés csak délután 3 óráig tart, amikor ujjól csikmegye hideg áll be. Öreg emberek tapasztalata szerint ilyen rettenetes télre még nem volt példa.

MEMEL UJ URA

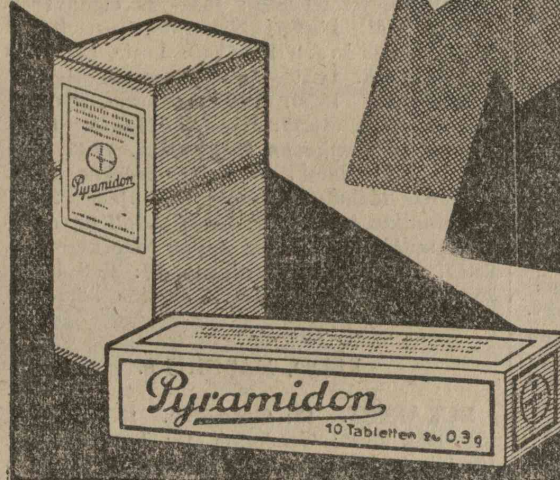
A litván kormányzó a memeli direktóri-um elnöke Simaitis litván professzort nevezte ki. Ez a kinevezés is, mint a meg-előzőek, teljes ellentétben állnak a genfi határozattal

MOZDONY-TENGELYTÖRÉS KÖVET-KEZTÉBEN MEGAKADT A FORGALOM VASLÁBNÁL. Csikszere-dáról jelentik: Csütörtök éjszaka az egyik éjszakai tehervonat mozdonya Gyergyóvasláb közelében tengely-törést szenvedett. A baleset következtében a vasuti pálya annyira megsérült, hogy ezen a szakaszon egy napig csak átszállással volt le-bonyolítható a forgalom.

NEM TETSZIK A CSIKI SOVINISZ-TAKNAK A PREFEKTUS MŰKÖDÉSE. Csikszere-dáról jelentik: A csikmegyei román körökben nem a legnagyobb szimpátiának ör-vend Dinu Stolojean megyei prefektus, aki már számtalan tanujelét adta annak, hogy nem rosszabb román a többinél, nem egy alka-lommal adott annak a nézetének is kifejezést, hogy a székely, nemzeti öntudata és faji kul-turájának ápolása mellett, lehet lojális állam-polgár is. Abban az atmoszférában, amiben a csikiak élnek az impériumváltozás óta, új hang ez. Nem lehet csodálkozni, hogy ez az új felfogás ellenzére talál azokban a körök-ben, amelyeknek politikai hitvallásuk: a szé-kelység tökéletes elnyomása. Hetenként leg-alább egy-egy támadó cikk jelenik meg a bu-karesti sovinszta „szakorgánumban” Dinu Stolojean ellen, sőt az ellenpárt négyes taná-

Pyramidon

TABLETTAK

(fejfájás és migrén ellen)

neveznek gyakran sok olyan készítményt, mely nem eredeti Pyramidon. Csak elővigyázatosság kímélheti meg veszteségeitől. Gondoljon arra, hogy csak az valódi Pyramidon-tabletta, amelyen a Bayer-kereszt látható.

csa már latolgatja is az eshetőségeket, hogyan lehetne a prefektust kimarni. Az egyikük pre-fektus akar lenni, a másik városi interimár-el-nök, a harmadiknak a megyei interimár-el-nökségre fáj a foga, míg a negyedik, aki egyik hírhedt bank vezető-embere, bankjának akar nagyobb visszszámítolási hitelt szerez-ni. A harc éles, mert nagy érdekek fűződnek hozzá, tehát életre-halálra megy. Öszintén szólva, Dinu Stolojean sem hozott a székelyek életében olyan könnyítést, ami vajmi nagy örömet adhatna okot, de megéri emberiség-gével elérte azt, hogy a székely a megyehá-zára nem félelemből megy, mint annyi éven át, dolgai elintézése végett. Ezek után érthető, hogy a sovinszta körök kimondták Dinu Stolojeant az ítéletet. Reméljük azonban, hogy meg fogják gondolni illetékes helyen, hogy a mostani nehéz időkben inkább van megértő melegségre szükség, mint állandó erőszakos-ságára.

— **ELŐFIZETŐINK** kísérjék figyelemmel a címkejükön feltüntetett lejáratot. A lap za-vartalan expedíciója érdekében gondoskodja-nak idejében a lejárt előfizetés megújításáról s ha akár póstán, akár megbízottunk után megújították az előfizetést, figyeljék meg, hogy 8 napon belül az új lejárati szerepel-e a címken.

— **KIRALYI DEDUNOKA, MINT AU-TÓBUSZVEZETŐ.** Salamankában meghalt egy Munoz Juan nevű autóbuszvezető, a ki dedunokája volt. Mária Krisztina ki-rálynőnek, VII. Ferdinánd feleségének. Mária Krisztina férje halála után érvény-telen morganatikus házasságra lépett Mu-noz Fernando testőrel. A házasságot, a melyből hét gyermek származott, később érvényesítették. A most elhalt Juan már egészen fiatal korában elpazarolta a va-gyonát. Madridban előbb taxisorfőr, az-után autóbuszvezető lett.

— **A FOGAK ROMLÁSA AZ AGY FEJLETTSÉGÉVEL ALL ARÁNYBAN.** Elliot-Smith, a Kings College tanára, rendkívül érdekes előadást tartott a most lezajlott londoni nemzetközi fogászati kongresszuson. Sorozatos vizsgálatának

eredményeként előadta, hogy a gyermek-korban és a serdülőkorban egyaránt, a mig az agy fejlődik és a szellemi élet ki-alakulása van folyamatban, addig a fog-ak fejlődése elmarad, sőt sokszor telje-sen szűnnetel. Az embernél egyenes arány-ban áll az agy fejlettsége a fogak gye-n-geségével, rendellenes állásával és rom-lásra való hajlamosságával. Viszont az erős állkapocs és az előreugró áll a szel-lemi fejlettség jele és mintegy kárpótlás a kultúrember rossz és gyenge fogaiért. A kultura differenciálódása vonja maga után a fogak romlását. Erre a kevésbé művelt népek fogak aránylagosan fel-tünő jó állapota és erősebb fejlettsége meggyőző bizonyíték, holott azok a fog-és szájalpolást hirből sem ismerik. Elliot-Smith megállapításai szerint az emberi nem foga nak számbeli visszafajlásától nem lehet szó. A legfrissebb antropológiai leletek is („pekingi ember”) azt bizonyít-ják, hogy ötezer évvel ezelőtt is már eső-kevényes és kevésbé fejlett volt a felső bölcsességfog, miként a mai embernél. A fogrendellenességek is meg voltak mái évezredekkel ezelőtt, éppen csak akkor még szabályozni nem tudták azokat. Mindenesetre megnyugtató Elliot Smith ama kijelentése, hogy termékeny és nagy agynak nem kell még feltétlenül szabály-talan fogazattal és különlegesen rendel-len-es állkapoccsal járni, valamint, hogy a szabályok alól itt is vannak ritka kivé-telek.

— **A MEFHOSZ UTÁZÁSI IRODAJA,** mely múlt évben a Párisi Magyar Diák-egyesület utazásait rendezte, idén husvét-kor is rendez rendkívül kedvezményes tanulmányutakat. A kétéhetes párisi ta-nulmányut, mely március 20-án indul diákoknak 260 P, kísérőknek 315 P. A kétéhetes olaszországi ut, mely március 19-én indul 400 P. A kétéhetes konstanti-nápolyi ut ugyancsak 19-én indul és 440 P. — Jelentkezni lehet Mefhosz Utazási Iroda, IX., Ferenc körút 38. Telefon: Aut: 872-74.

DECSEY ZOLTAN:

140

A SIRÓ VÁROS

— Valami koncessziót a maguk állás-pontjának is tehetünk, elvégre átmehe-tnek Eperjesre is megalakulni. Itt csak a központi hivatalaik lesznek.... Vala-hogy így képzeltem....

— Rendben van.
— És a tót kormány soroztat. Amint már megbeszéltük, még ezen a héten megkezdődik a sorozás. Mondtam, hogy egy-két hét, minden sikerül és akkor taktikát változtatunk. Addig csak hadd örüljenek, hadd legyenek boldogok ezek a jó emberek itt....

Sárikához.... Elmondani, hogy már nincs semmi baj, megnyugtanni őket, mert most már itaaga is biztos benne, hogy Pattonaynak nem esik bántódása. És egy-két kivárási idő, mi minden tör-ténik itt majd egy-két héten belül.
Aztán... aztán, mi lesz vele? Rekkendő hőség az utcán az aszfalt olvadva hup-pan a lábai alatt, a meleg rászáll a fejé-re és szinte megbénítja gondolatait. Tót tanácsköztársaság, felszabadító háború, szummully, megnömlendő élet, hát érle-mes élni ebben a fejtetőre állított vi-lágban?

Kolumbán!... Igen, Kolumbának van igazsága! Ki Ausztráliába!... Egy kedves, napsugaras farma, ahol gyönyörű almák teremnek, és a juhok selvmes gyapjat adnak. Itthagyni ezt az átkozott, cudar világot, amelyben ordásokká lettek az emberek és nincs egyéb gondjuk, ho-

gyan jussanak embertársaik legázolása árán is egy kövér falathoz....
Megyünk Ausztráliába!

XV

A Kossuth-utca sarkán különös lát-vány állította meg. A saroktól a luterá-nus-templomig hosszú, kettes sorban áll-tak gyalogos katonák. Teljes badi fel-szerelésben, acélsisak a hátukon, fegyve-ruket a lábhoz támasztják és élénken beszélgetnek egymás között. Az uttesten lóháton nyargal fel és alá a csapat pa-rancsnoka. Olykor-olykor idegesen kap-kod monoklijához, megállítja lovát s né-hány szót kiabál legényeihez, aztán to-vább ugrat, ujból megáll, beszél és ez így megy már jó tíz perce. Az utca né-pe összeverődik és kíváncsian figyeli, mi történik itt. Pista is arrafelé tart.

A tisztet megismeri, Pajcs Pista kapi-tány, a kilenceseknél szolgált, ügyes, de-rék fiú, jó katona. Vajjon mi baja lehet az embereivel?

Mindjárt meg is tudja. Pejcs éppen előtte állítja meg a lovát és kétségbeesett hangon kiabál le a katonákhoz.
— Hát emberek! Mi lesz? Semmi, sen-mi? Magyarok maguk? Katonák maguk? Egy adag trágya maguk! Magukkal nem lehet háborút csinálni?

Egy kövér katona ugrik ki a sorból.
— Csapatparancsnok elvtárs, mi teg-napelőtt jöttünk vissza a frontról és itt vannak még más zászlóaljok is, amelyek

idáig ki se szagoltak. Vigyék ki azokat. A tiszt mind a két kezével a fejéhez kap.

— Szentséges ég! Ezek itt okoskodnak, mérlegelnek és ha két órán belül nincs kiűnn kétszáz ember, hát akkor a csehek estére besétálnak a városba. Hát jól van, bánja az öreg Isten! Fene magukat, csináljanak, amit akarnak! De hogy a Pajcs Pista százada miatt elveszen egy magyar város. A szentséges mindenit!

Mit? Bejönnek a csehek? A járdán öz-szeverődött tömeg dühös szitkokkal for-dul a katonák ellen.

— Disznóság! Katonák maguk? Öreg-anyám katonái!

A renitens bakák kissé elresterkednek és Pajcs Pista felismeri a kedvező lélek-tani pillanatot.

— Hiszen csak kimasírozunk elébük, lefeksziünk az árokba, Épen csak egy li-kat kell betönni. A hajuk szála sem gör-bül meg.

A katonák már kissé restelkednek is, hogy ellenük fordult a közhangulat. De hát az mégsem lehet, hogy a kapitánynak legyen igaza.

A kövér kétfelé törli széles bajszát.

— Hát én a részemről.... Csakhogy én nem dönthetek az egész csapatról.... Sza-vazni kő az embereknek....

— Hát szavazzanak az istenit a fe-jüknek, szavazzanak. Öt perc alatt le-szavazhatnak. Kezdjék már meg. Sza-vazzanak....

— Menjenek ki, — ordítják a járdá-ról. Gyáva kutyák!

A bizalmi kiáll a sorok elé és nagyot kiált.

— Aki ki akar menni, tartsa fel a ke-zét.

Egy pillanatig senki sem mozdul. De a balszárny végén néhány kar a magasba

emelkedik. Aztán a közép felé is csatla-koznak hozzájuk néhányan. A többiek most már restelkednek és ők is immel-ámmal felemelik a karjukat.

A kövér odaugrik a parancsnok elé.

— Századparancsnok elvtársnak je-lentem, hogy a század a kimenés mellett szavazott.

Közben a Főutcán hosszú sorban áll-tak fel az üres villanyoskocsik. A száza-dot hamarosan bevagonirozták és a vi-lanyosok csilingelve indultak meg a Csermely felé. Nagyon közel lehet a baj, ha a városból csakugy villanyoson cipe-li ki a legényeket.

— Gyerünk, megtudni, mi a baj!

A hadtestparancsnokságra indult.

De most más itt az élet, mint Várko-nyi idején, vagy Hennoque parancsnok-sága alatt. A kapuban nincs fegyveres őr, a folyosókon ingujjas bakák lödö-rögnek fel és alá. Találomra benyit az első szobába. Az íróasztal mellett ingujj-ra vetkőzve egy századtársát találja.

— Cséri Jóska!

Cséri mézáros mérnökjelölt fia, aki orosz fogságba került. Most itt van a bolsevik parancsnokságon.

Cséri Jóska megismeri.

— Végh Pista! Ejnye a mindenit, de rég találkoztunk!

— Mi van veled Jóska? Mit csinálsz itt?

— Urizálók paitás! Én vagyok a dan-dár politikai megbízottja!

— Fene nagy rang ez, Cséri Jóska! Felvitte az Isten a dolgod.

— És te?

— Ujságíró vagyok.... A Vörös Ujság-nál....

— Sejttem, hogy miért jöttél. Valamit meg akarsz tudni.

A szomszéd szoba ajtaja felé bökött.

Rádió műsor

VASÁRNAP, MARCHIUS 6.

BUKAREST. 11.15: Gyermekmese. 11.30: Prédikáció és egyházi karének. 12: Zenekari hgv. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 17: Mezőgazdasági előadás. 18: Könnyű és román zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Könnyű és román zene. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: E. Montia: „A coziai leány” c. operettje. — **BUDAPEST.** 10: Hírek, kozmetika. 11: R. kath. istentisztelet az egyetemi templomból. 12.15: Unitárius istentisztelet. Utána: Az operaház zenekara. 15: Gramofon. 16: Schönfeld-Sándor mezőgazdasági előadása. 16.45: Rádiószabadegyetem. 1. Molnár Imre magyar dalokat énekel. 2. Dr. Tóth előadása. Utána: A Virányi-szalóonzeneke hgv. 18.40: Tarka est a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. 20.45: Az operaház zenekarának hgv.: Zenei paródiák. 22.15: Régi zene, régi hangszereken. Hgv. Basilides Mária, Hammerschlag János (klavicembalo), Brodsky Ferenc (viola és gamba) és Schwab Ferdinánd (oboa d'ampre) közreműködésével. 23.15: Rác Béli cigányzenekara. — **BÉCS.** 10.45: Haydn-mise. 11.30: A matematikus világképe. 12: Szimfonikus hgv. 14.35: Karl Eisele orgona-hgv. 14.55: Karének-hgv. 16.30: Rechtenwald-zenekar. 18: Streerwitz, volt szövetségi kancellár előadása Németország és Ausztria gazdasági helyzetéről, a lipcsei tavaszi vásár alkalmából. 18.55: Smetana G-moll zongoratriója. 19.05: Turistakiránduláson Kisázsiaiban. 19.35: Félix Salten felolvasása. 20.15: Mario Saeleki ária-hgv. 21: St. Kamare „Írlandi vázsona” c. szimfonia.

HÉTFŐ, MARCHIUS 7.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 18: Zenekari hgv. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Zenekari hgv. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: A Sarvas-vonósnégyes kamarazene hgv. 21.30: Előadás. 21.45: Sophie Munteanu ének-hgv. 22.15: A Sarvas-vonósnégyes hgv. folytatása. 22.45: Hírek. — **BUDAPEST.** 10.15: Az i. honv. gy. ezr. zenekara. 10.30: Hírek, időjelzés. 10.45: A hgv. folytatása. 13: Déli harangszó.

A BORITÉK SZÍNE PIROS!

NE ÜLJÖN VONATRA

HA NINCS A ZSEBÉBEN A

HERMES

VASUTI MENETREND LEG-
ÚJABB XXIV-İK KIADÁSA
(érvényes február 10-től) vagy a

HERMES ZSEBMENETREND

7-İK KIADÁSA (érvényes február 20-tól)

A BORITÉK SZÍNE PIROS!

A hozzáértő autósok, szakemberek és a jobb autójavító műhelyek meggyőződnek arról, hogy a

HACE, SAMY HEINRICH-cég

BUKAREST, CALEA GRIVITEI No. 46.

csak eredeti alkatrészeket árul, az ország legnagyobb és legjobban felszerelt raktárával rendelkezik, a legolcsóbb árakon árul.

Bármilyen márkájú amerikai gép részére állandóan raktáron tart:

„Permite” motor és alvázalkatrészeket, kapcsolószekrény és differenciál fogaskerekeket, vezérműkerekeket és láncokat, kapcsolószekrényalkatrészeket, kardánkereszteket, tengelyeket és kardántengelyeket, fék anyagokat, Lockheed üzemkenőanyag és eredeti alkatrészek, Akkumulátorok, Prest-O-Lite csapágyak és golyós csapágyak, Tekalemit-raktár, Stewart Warner-Service kilométer-jelzők és kábeljavítások, alkatrészek és számszámok, hidraulikus lökhárítók. Közvetlen import, kizárólagos képviselők.

Engros, detail. | Sürgőnvcim | Hace. | Telefon 347/10

KACSKA KÉRJEN MINDENÜTT VEKNI
SÜTEMÉNY GAGEL KENYÉR

B. L. 10. OLDAL

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

13.05: Szergej Szmirnov baltajkazenekara. 17: Asszonyok tanácsadója. 18: Farkas Zoltán előadása Munkácsy Mihályról. 18.30: Komlóssy Emma magyar nőestje, Toll Árpád és Jancsi cigányzenekarának kíséretével. 19.30: Német nyelvtanítás. 20: Erdős Gyula elektrotechnikai előadása. 20.30: Szlovák-est, Gyarmathy Sándor rendezésében. 22: Az operaház zenekara, Hegyi Emánuel zongoraművész közreműködésével. Utána: Jazz- és cigányzene, Kalmár Pál közreműködésével. — **BÉCS.** 11.30: Cerda-kvartett. 13.40: Lotte Lehmann hanglemezek. 14.10—15: Hangosfilm-slagerek, gramofonon. 16.30: Ritmikus torna, gyermekek számára. 16.55: Ifjúsági előadás. 17.20: Goethe és Beethoven találkozása. 17.45: Modern sportviadok. 18: Geiger-zenekar. 19.40: A Tadz Mahaltól Gandhi tribünjéig. 20.45: Szimfonikus hgv. 22.15: König Adolf dr. egyetemi tanár előadása az anyag szerkezetéről. 22.45: Berényi-cigányzenekar. 23: Esti hírek. 23.15: Táncmuzsika Dario Medina közreműködésével.

KEDD, MARCHIUS 8.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.45: Gramofon. 18: Zenekari hgv. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: A hgv. folytatása. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Zenekari hgv. 21.30: Előadás. 21.45: Emilia Gutianu operaénekesnő hgv. 22.05: A zenekari hgv. folytatása. 22.45: Hírek. — **BUDAPEST.** 10.15: Szalóonzeneke hgv. 10.30: Időjelzés, hírek. 10.45: A hgv. folytatása. 13: Déli harangszó. 13.05: Hgv. Moór Julia (ének) és Fazekas Klára (zongora) közreműködésével. 16.30: Mesedélután. 18: Előadás a Panama-csatornáról. 18.35: Egy órai könnyű zene. 20: Francia nyelvtanítás. 20.30: Goldmark: „Sába királynője” c. operája. Utána: Farkas Jenő cigányzenekara. — **BÉCS.** 12.30: Faltl-kvartett. 13.40: Vasa Prihoda hanglemezek. 14.10—15: Gramofon. 16.20: Fritz Luntzer basszista hgv.: Iparosdalok. 18: Híres előadóművészek könnyű zenét játszanak (gramofon-hgv.). 18.35: Táncmuzsika gramofonon. 19.15: Devizák és közgazdaság. 19.40: Helyszíni közvetítés a technikai főiskola kísérleti intézetéből. 20.10: Káthe Hye zenés tornaórája. 20.35: A bécsi szimfonikus Beethoven-Goethe hangversenye. 21.45: Strauss János: „A denevér” c. vígopera. 23: Esti hírek. 23.15: Geisler-zenekar.

SZERDA, MARCHIUS 9.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 18: Zenekari hgv. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Zenekari hgv. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: V. Broscarscu ének-hgv. 21: Ghiul hegedűművész hgv. Max Reger, Bach, Kreisler, Paganini és Sarasate műveiből. 21.30: Előadás. 21.45: Titi Fotino zongoraművész hgv. 22.15: Jazz. 23: Esti hírek. — **BUDAPEST.** 10.15: Gramofon. 10.30: Időjelzés, hírek. 10.45: Gramofon. 13: Déli harangszó. 13.05: A rádió házikvintette. 16.30: Morse-tanfolyam. 17: Stumpf Károlyné előadása a háztartásról. 18: Zsoldos Benő felolvasása. 18.25: Guttenberg-szalóonzeneke. 19: Olasz nyelvtanítás. 19.30: Az i. honv. gy. ezr. zenekara. 20.30: Urmóssy Anikó és Celléri Lajos előadói estje. 21.15: A Homeros vakokat gyámoltató énekkar hangversenye a Zeneművészeti Főiskolából. Utána: Bura Károly cigányzenekara. — **BÉCS.** 12.30: Brunner-kvartett. 13.40: Emmi Leisner hanglemezek. 14.10—15: Könnyű zene gramofonon. 18: Hgv. Emmy Tucca (szoprán), Franzi Pascka (hegedű) és Annie Meisler (zongora) közreműködésével. 18.55: Orosz cigány- és népdalok, előadja: Paul Sujeff-Graf. 19.15: Dr. A. Strasser professzor előadása vizgyógyomód népies kutatásról. 19.40: Kautschy Benedek előadása a devizákról és a közgazdaságról. 20.45: Zenei tájékozódás. A bécsi szimfonikusok hgv. 21.45:

Karl Libál vidám előadói estje. 22.05: Hermann Röbebling színigazgató előadása. 22.45: Esti hírek. 23: Külföldi adóállomások műsora.

CSÜTÖRTÖK, MARCHIUS 10.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Könnyű és román zene. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Edgar Istratty ének-hgv. 21.20: Szimfonikus hgv., Carlo Brunetti vezényletével. 22: Előadás. 22.15: A szimfonikus hgv. folytatása. 22.45: Esti hírek. — **BUDAPEST.** 10.15: Hgv., Kármán E. (zongora), Rédey Klára és Jákó Béla (ének) közreműködésével. 13: Déli harangszó. 13.05: Suki Tóni cigányzenekara. 17: Mesedélután. 18: Mezőgazdasági előadás. 18.30: Radosné Bock Illda bécsi dalokat énekel sztramelzene kísérettel. 19.10: Angol nyelvtanítás. 19.40: Lázár Andor előadása. 20.10: Mándits-szalóonzeneke. 21.10: A Tungsram-művek hangversenye a Zeneművészeti Főiskola nagytermében, Kentner Lajos zongoraművész, Németh Mária operaénekesnő, Hubay Jenő és a budapesti hangversenyzenekar közreműködésével. Utána: Magyar Imre cigányzenekara. — **BÉCS.** 12.30: Geiger-kvartett. 13.40: Walter Gieseking hanglemezek. 14.10—15: Gramofon. 16.30: Walker Lujza gitárművész hgv.: Spanyol dalok. 18: Eber-zenekar. 20.05: Alföldi András dr. egyetemi tanár (Budapest) előadása Attila világluralni törekvéseiről. 20.40: Gramofon. 21: Paul Eipper előadása a vadállatok szeretetéről. 21.30: Hgv. közvetítés Budapestről. 23.20: Esti hírek. 23.35: Táncmuzsika.

PÉNTEK, március 11.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Könnyű és román zene. 20: Rádiószabadegyetem. 20.30: Operaelőadás. — **BUDAPEST.** 10.15: A rádió házi kvartettje. 10.30: Időjelzés, hírek. 10.45: A hgv. folytatása. 13: Déli harangszó. 13.05: Gramofon. 17: Molnár Jenőné novellája. 18: Horváth Lajos cigányzenekara.

TÁRSALGÁS KÖZBEN...

OTTHONIASSÁGOT ÉS MELEG HANGULATOT ÁRASZT EGY JÓ CIGARETTA

Virginia

CIGARETTÁT MINDENKI SZERETI

NAPJAINKBAN a vendégszeretel jelképe: a cigaretta. Minden alkalommal teánál, kátyázásnál, ebéd után cigarettát kínál vendégeinek a házigazda. A jó cigarettát azonnal megismeri kellemes ízéről és aromájáról minden hozzáértő. A Virginia cigaretta gyártása tökéletes, dohánnyát a legfinomabb virginiai dohánnyalák-ból választják ki, a legnagyobb gondot ennek köszönheti ez a cigaretta kiűnő finom minőségét Mindenki, aki megkóstolta, elragadtatva dicséri a Virginiat.

A VIRGINIA cigaretta újfajta gyártási mód-szere lehetővé teszi az Autonom Roman Allami Dohány Jövedéknek, hogy 20 cigarettát tartal-mazo csomagot áruljon 40 lejért.

A VIRGINIA cigaretta csomagolása puha fi-nom és tartós papírból készült. A csomag becsü-vezüst papírral van be-áru-amegy a dohányt frissen tartja és zamátát megőrzi

ra. 19: Zboray E. előadása a déljával va-dászat-ról. 19.30: A Budapesti Polgári Dalkör hgv. 20.15: Az operett fejlődése. Farkas Imre előadása Nagy Margit, Lauris'n Lajos közreműködésével. 21.45: A rádió külügyi negyedórása. 22: Heimlich Lajos zongoraművész hgv. Utána: Sován-ka Nándor cigányzenekara. — **BÉCS.** 11.20: Isko'aradió. A tavasz a nép-lalok-ban. 12.30: Silving-kvartett. 13.40: Leo-pold Stokowski hanglemezek. 14.10—15: Gramofon. 16.30: Gyermekóra. 16.55: If-jusági hgv. 17.45: Lapzárta után. 18: Mayer-Aichhorn-zenekar. 20.30: Zell és Genée „Egy éj Velencében” című vígope-rája. 23.05: Korngold-jazz Franz Kubesch közreműködésével.

SZOMBAT, MARCHIUS 12.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 17: Mezőgazdasági előadás. 18: Sibiceanu-zenekar. 19: Hírek, idő-jelzés. 19.10: Sibiceanu-zenekar. 20: Rádiószabadegyetem. 21: A Carmen énekkar hgv. 22.15: Román zene. 23: Hírek. — **BUDAPEST.** 10.15: Póstaok zenekara. 10.30: Időjelzés, hí-rek. 10.45: A hgv. folytatása. 13: Déli harang-szó. 13.05: A budapesti hangversenyzenekar. 17: Gyermekóra. 19.30: Rádióamatörpósta. 20.15: Sovánka Nándor cigányzenekara. 21.15: Vigjáték-előadás a studióból. Utána: Táncmu-zsika gramofonon. — **BÉCS.** 12.30: Nemes Au-rél tánczenekara. 14.45—15: Slezák Leó hang-lemezek. 16.35: Híres művészek gramofonon. 17.55: Wacek-zenekar. 20.30: Sauer Emil zongoraművész hgv.: zenekari kísérettel. 21: Goethe: „A nagy Kphta” c. vígjáték. 23.20: Esti hírek. 23.35: A bécsi kamarazene Strauss hangversenye.

— SZINMUIRONÓ A PULT MÖGÖTT.

Dodie Smith, az egyik londoni áruház el-árusítónője, darabot írt, amelyet a londoni Lyrie színház nyomban elfogadott. No-ha a darab sikere már eddig is 25.000 font tantiémhez jutatta a szerzőt, még ma is szorgalmasan dolgozik, mint eláru-sítónő.

MARCHIUS 6

Közgazdaság

MONOPOL ÉS RENDEZÉS

Az alkohol új törvénye

Fontos rendelkezések a szeszmonopólium bevezetéséről szóló törvényjavaslatban, mely monopolizálja a szesztermelést, de meghagyja a kisüstököt. Az erdélyi és bukovinai korcsmaengedélyek ügyét is rendezte a javaslat

Felállítják a román fináncgárdát

Bukarest, március 4.
A pénzügyminisztérium hosszas előkészület és többszöri revízió után végleges formába öntötte a szesz és szeszszesitalok gyártásának állami monopóliumáról szóló törvényjavaslatot, melyet már be is terjesztett a legfelsőbb törvényvéleményező tanácshoz, ahonnan a javaslat a parlament plénuma elé került. A javaslatot, mely a monopolizálással egyidejűleg az egész szeszrendszer új alapokra fekteti, az alábbiakban ismertetjük:

A MONOPOL

Állami monopolt képeznek a szesz és szeszszesitalok termelése: a) ipari és mezőgazdasági szeszgyárakban, valamint élesztőgyárakban, b) borszeszgyárakban, c) desztillátorokban és ipari kazánokban, kivéve a cukját és gyümölcspálinkát, melyet gyümölcs és szőlőtermelők főznek, minthogy ennek rendszere változatlanul fennmarad.

A monopolt fenntartja magának a jogot ahhoz, hogy szabadmegégyezés alapján szeszevasárolja eladás céljából a cukját azoknak a vidékeken, ahol a cukjatermelés fő fövédelmi forrása a lakosságnak.

A monopolt az állam vezeti, de a monopolt szervezete kereskedelmi jellegű lesz és hatáskörébe utaltatnak az összes szeszszesitalok árusításával kapcsolatos felügyelet.

A monopolt vezetését egy igazgatótanács képezi melynek élén vezérigazgató áll, ezenkívül kiegészítője az igazgatótanácsnak, tanácsadói szereppel egy speciális bizottság, mely a termelők és a kereskedők képviselőiből tevődik össze.

A SZESZFOGYASZTÁS KORLÁTOZÁSA

A monopolizált szeszszesitalok évi fogyasztása nem haladhatja meg a 3500 vagon, 10 ezer liter tisztá alkoholt véve alapul. Ebben a mennyiségben nem foglaltatik benne a gyümölcs és szőlőtermelők által készített cukja, sajtoltpálinka és borseprő, mely 1000 vagon tisztá alkoholban állapították meg.

A monopolt kedvezményt nyújt az ipari célokra (parfóm, ecet, stb.) szolgáló alkoholra és rendelkezésre bocsátja a szükséges mennyiségeket a konyak, rum, és likörgyárak számára.

A TERMELES ÚJ RENDJE

A szesztermelés kizárólag azokban a gyárakban történik, amelyek 1932 január 1-én működési engedély fölött rendelkeztek. A visszaéléseket a törvény szigorúan bünteti, a gyár vezetését elzárásal is sújtja. A monopolt évenként állapítja meg, hogy az egyes gyárak milyen mennyiségű szeszt termelhetnek.

A kazánon (üstön) főzött pálinkák rezsime nagyjában változatlanul fennmarad. A 300 liternél nagyobb üstök ugyanolyan ellenőrzés alá tartoznak, mint a szeszgyárak.

A gyümölcs és szőlőtermelő az általa termelt italokat saját üstjében is finomíthatja, ha az autorizált üst befogadóképessége legalább 60 liter. Akinek ilyen autorizált finomítója nincsen, a finomítást más autorizált üsttulajdonos által végezteti.

A törvény parlamenti megszavazásának napjától kezdve nem adható ki több működési engedély üstökre és finomítókra és ettől kezdve azok a gyárak, melyek finomítóüstöket (kazánokat) gyártanak, a monopolt ellenőrzése alá kerülnek.

AZ ÁTVÉTELI ÉS ELADÁSI ÁRAK

A monopolt a szesztermelőktől a termelt szeszt egy speciális bizottság által meghatározott áron adja tovább eladás-

ra. Az eladás kizárólag a monopolt városi, illetve megyei raktáraiból történik, kivéve a denaturált (emberi táplálékra alkalmatlanná tett) szeszt, mely

a gyárakból közvetlenül továbbítható a különböző ipari kategóriákhoz tartozó gyárakhoz.

A szeszt, a borszeszt, valamint a gyümölcspálinkát a monopolt szabad megégyezés alapján megállapított árban veszi át amennyiben egy ilyen megégyezés nem hozható létre, vegyes döntőbíróshoz határozatot. Ennek a bíróságnak tagjai: egy monopoltigazgató, az érdekelteknek egy megbízottja, elnököl az ítélőtábla elnöke.

Az eladási árak loco, a szállítási költségeknek megfelelően állapítatnak meg. A szeszt és borszeszt a likör, rum, konyakgyárak, stb. nagykereskedői árban kapják a monopoltól, házi (gyártási) használatnál az árat a monopolt a kicsinybeni eladási árnál 4 százalékkal magasabban állapítja meg. Laboratóriumok,

egészségügyi üzemek a szeszt beszerzési áron kapják a monopoltól.

JON A PÉNZÜGYŐRSÉGI GÁRDA

Az autorizált szeszszesitalárusok kizárólag a monopolt által engedélyezett ambalázsban (csomagolásban) és ürmértékekben hozhatnak forgalomba szeszszesitalokat, azokat semmiféle beavatkozással meg nem változtathatják.

Szeszszesitalok külföldi behozatala csak is a monopolt által, vagy a monopolt külön e célra kiadott autorizációval rendelkező vállalat által eszközölhető, a törvényben előírt szempontoknak figyelembevételével.

A szeszszesitalok gyártásának, eladásának ellenőrzésére és a visszaélések üldözésére felállítják a pénzügyőri gárdát.

A NEM MONOPOLIZÁLT ITALOK REZSIMJE

A sör, a bor, a szilva és egyéb gyümölcspálinkák nem tartoznak a monopolt alá.

2691 önálló iparosnak csak 1417 segédje és 1743 tanonca van Temesváron

Adalékok a temesvári ipartestület e hónap tartandó közgyűlése elé

Temesvár, március 4.

E hó 13-án, határozatképtelenség esetén 20-án tartja idei közgyűlést a temesvári ipartestület. A temesvári iparosságának ez az előkelő intézménye aktív és igen hasznos munkát végez. A leromlott kisiparos társadalom létéért folytatott harcban évek hosszú sora óta mindig az első vonalban találjuk, Ennek ellenére sűrű kilátások elé néz a temesvári ipartestület, mint a közgyűlésre előkészített anyag igazolja.

Az adó 10 százalékról 4 százalékká fogják az idén leszállítani a temesvári ipartestület tagsági díját, ami a várható jövedelem 60 százalékos csökkenését jelent. A költségvetés ennek ellenére másfélmillió lej erejéig optimista, holott előre látható, hogy az idénre előirányzott

összegebből annak 35-40 százaléka nem fog befolyjni.

Szomorúak a közgyűlési anyag többi számai is. A temesvári ipartestületnek 2691 önálló iparos tagja van. Ezzel szemben mindössze 1743 tanonc szerepelt a múlt év folyamán a nyilvántartásban és az összes temesvári iparos segéd száma sem éri el az 1500-at, mert pontosan 1417-re rug. Közel ezerháromszáz tehát a segéd nélküli és csaknem ezer a segéd és tanonc nélkül dolgozó kismesterek száma még akkor is Temesváron, ha a nagyobb cégek csak egy segédet és egy tanoncot számítnak. És még ez a minimálisra redukálódott létszám is csak a nap egy részében dolgozik, mert nincs munka. A temesvári munkanélküliek segélyezését pedig e hó folyamán végérvényesen becsúsztatják.

Rémhírek

Hire járja: megdrágul a kenyér. Megdrágul, mert fogytán a búzakészlet. Ugy beszélnek: szilárdabb lesz a tengeri, pedig a cseh exportot lekaszábolták, de itt is azért, mert megcsappantak a készletek. Az olcsó bor is megdrágul — úgy tudják, — mert itt is elküldték és megittuk talvally szüretünk nagy részét.

Rémhírek járnak arról, hogy drágább lesz az élet.

Nem komolyak ezek a rémhírek. Elsősorban is már azért sem, mert keresni és élni csak drágaságban lehet. Azért veszítettük el pályánkat és azért veszítettük el kereseti lehetőségeinket, mert az árak nap-nap mellett lejjebb szállottak és aki tízért vett, az csak nyolcért tudott eladni. A drágaságban éppen ott a kereset, hogy aki tízért vásárol, az tizenkettőért adja tovább, amit vásárolt.

Ezért nem rémítőek a hírek, no meg és főképpen azért, mert sajnos, készleteink egyáltalában nem fogytak. Ki fogyasztotta volna? A külföld, amely védővámokkal és kontingentálásokkal zárta el

magát avagy a belföld, amelynek az olcsó ár sem volt olyan olcsó, mint a mennyi pénz a zsebe mélyén csörgött?

Talán ott az igazság, hogy bujnak az áru: a buza, a kukorica, a bor, minden, ami van és ami kell. Az agrárkonverzió nem fantom többé, hanem valóság és ebben az adósság-elengedés új világban az is valóság, hogy a gazdának nem kell a pénz. Legalább is nem annyira, mint amennyire eddig kellett. — Adóra kell mindössze és arra a kevéssre, amennyire élet-igényeit négy szük csztendő alatt már lemerészkelte és amelyhez e négy év alatt már hozzá is szokott.

Nem adja többé szőszön-boron, amije van, és ha ma még adja, nem adja holnap, ha ráeszmél arra, hogy új helyzete annyival jobb és emberibb, hogy nem kell odaadnia.

A konverziós törvény paragrafusai között erre a váratlanul felbukkant konstellációra sehol intézkedés. Sehol egyetlen mondat és rendelkezés: mi történik akkor, ha a gazdát felszabadultsága öntudatlanul monopolt-törökvésekre hajtja? Mi lesz akkor, ha tényleg elzárkózik a föld gyümölcse az elől a piac elől, ame-

A monopoltörvény nem szabályozza a sör alkoholerősségét, sem a belföldi fogyasztásnál, sem az exportnál nem korlátozza a forgalombahozatalt sem, de fogyasztási adó alá vonja, mint eddig. A sör detaillárusítását illetőleg az engedélyezés egyenlő a boréval, az engedély taxája fele annak, mely az összes italneműek eladásánál van megállapítva.

A javaslat lehetővé teszi, hogy a bor fogyasztási adójára hitel engedélyeztesék. E tekintetben könnyítés, hogy a helyi pénzügyigazgatóság is megadhatja a hitelt, de csak 45 napra és legfeljebb 2000 lej erejéig, míg az ennél magasabb összegű borfogyasztási adónál a hitelt a monopolt engedélyezheti.

A monopolt jövedelmének 8 százalékát mindenkor a gyümölcshitalok industrializálására (iparosítására), valamint a gyümölcs és szőlőtermelők támogatására fordítja.

AZ ELADÁS NAGYBAN ÉS KICSINYBEN

A törvényjavaslat rendezi az italmérési engedélyek helyzetét is. Kétféle italmérési engedély van: nagybani és kicsinybani árusításra. Nagybani árusításra az engedélyek sem városokban, sem községekben nincsenek, korlátozva és ezeknél a távolság betartása nem kötelező, mint a kicsinybani eladásnál.

Ugyancsak nem korlátozza a javaslat az éttermek, vendéglők, falatozók stb. helyiségekre szóló engedélyeket, mint, hogy ezeknél a főfogyasztás nem az ital, hanem az étel. Fűszerüzletek csak zárt palackokban hozhatnak forgalomba szeszszesitalokat, mégpedig az üzleten kívüli fogyasztásra.

AZ ERDÉLYI KORCSMAK

A javaslat végleg rendezi az erdélyi és bukovinai korcsmak sokat vitatott helyzetét is. Kimondja a javaslat, hogy

ugy Erdélyben, mint Bukovinában megmaradnak jogaikban a jelenlegi korcsmárosok,

megállapítván számukra évi három ezer-től husz ezer lejig terjedő bérleti díj.

Ezeknek az italmérési engedélyeknek a jogai megszűnnek, ha a jogtulajdonos meghal, vagy e törvénnyel kapcsolatos visszaélésből kifolyólag büntetve volt. Az így megszűnt engedélyekre a községek árlejtést irnak ki.

(P)

lyen mind a mai napig semmit sem segítettek és amely piacnak e percben csak irdatlan nagy gyomra van meg és hozzá csenevész a zsebe.

A konverziót azért találták ki, hogy a falu éljen már végre és kisül, hogy a konverzió lassan-lassan odavezet, hogy a város éhen hal bele.

Igy is történhetik.

Leszállította a 'kamatlábat a Banca Nationala

Bukarest, március 4.

A Banca Nationala tegnap igazgatótanács ülést tartott, amelyen a hivatalos kamatlábat 8-ról 7 százalékká, a betétekre adott előlegek utáni kamatot pedig 9-ről 8 százalékká szállította le. A kamatlábleszállítás szombattól, március 5-től kezdve lép életbe.

LEGBIZTOSABBAN
LEGYŐZI A
**NEURALGINE
JURIST**

Szerkesztői üzenetek

H. A. (470455. sz. előfizető). Németországban főképp kalisóból csinálják, mert ez sok van ott, egyébként, mivel a fa hamujából való előállítás nem fizetődik ki, főképp a szeszgyárak kieresztett melaszából állítják elő. Cukorrépa melaszából is állítanak elő hamusirt. Enyvet cserzett bőrhulladékból, mész és víz, s gőzzel való főzés után állítanak elő. A csontenyvet csontokból készítik, háromféle módon is. Ajánljuk Dubovitz A. könyveit: A szappangyártás és Vegyészeti kisipari cikkek gyártása, 4—4 pengő az áruk. A B. L. könyvosztálya után is kaphatók.

041713. sz. előfizető. Nem emelkedett.

Arperés. Lehet bizony, sőt az adókövetelés minden esetében megelőz. Más névre ez idő alatt nem ruházható át.

I. A., Érszabóváros. Tanonciskola végzése kell, akár ipari, akár kereskedő-tanonciskola legyen az. A más lehetőségre nézve forduljon az ottani cerculhoz felvilágosításért.

Tiszteiselő, Toplita. 1. Nálunk nincs hasonló jellegű főiskola. Kereskedelmi, vagy szakiskola végzettség után joggal nem lehet iratkozni. 2. Van ilyen kereskedelmi adminisztrációs katonai iskola, de tudunkkal nagyon nehéz oda bejutni.

T. K. Nyilván többet vontak le önnek a jogosnál; próbálja reparáltatni felebbezés után és kérje meg valamelyik képviselőt nyugdíj-ügye támogatására. Hja, a szerzett jogok! A szent ígéretek!... Mindebből csak azok a sorai igazak, hogy „egy miniszteri rendelettel koldusbotot nyomtak a kezükbe...”

R. Antal. Amiben megegyezett, azt fizetni tartozik, ha csak per esetén a bíróság ki nem mondja, hogy az illető ügyvéd erkölcstelen és tilalmas módon kötötte ki a nyugdíja egyharmadát, s e miatt nem köteles fizetni.

Fogtechnikus. Sajnáljuk, de az ankétet már lezártuk. Ön 20 százalékos pénzlebellyegzést, bérházak és üzletek építését, egyévs moratóriumot javasol, s még azt, hogy a bankok pénzt csak öt százaléka és egyévi terminusra adhassanak. Ezt tudomásul vesszük.

K. Ferenc. Forduljon Szabó Béni képviselő uhoz. Brassó, Károly király-utca.

Aggódó előfizető. A törvény még nincs megszavazva, tehát nem lehet pontosan tudni, kikre vonatkozik majd tényleg.

B. Gy., Bükszád. Azok is behajthatók. A Bazilika sorsjegy értéktelen.

Római katolikus tanító. Sajnálattalunkra, közelebbi megjelölés nélkül a kívánt lapszámot nem kereshetjük elő; nagyon sok időt venne igénybe. A posta elleni panasznak utána jár a kiadóhivatal.

52207. A munkatörvény szerint az illető hivatalnoknőnek három havi felmondás jár. — Ezek a cikkek nem jelennek meg könyvalakban.

F. G. Nagyon sajnáljuk, de arról az ítélet-ről szóló hírt nem tudtuk felfedezni. A megjelenés közelebbi idejét kellene megjelölni.

Sz. L. A többi hasonló sorsra jutott vasutas-sal kell az ügyét megbeszélne s ahogy ők cselekedtek — felebbezték, vagy pereltek, — önnök is úgy kell cselekednie.

H. L., Poian. A Bazilika sorsjegy értéktelen. A másiktól csak a számot közölte, de azt nem, hogy minő sorsjegy.

Br. B. Három hónapig az egyiket, hat hónapig a másikat. De sok függ attól a kapcsolattól, mely a családot az elhunytához fűzte.

Szalontai Zsigmond. Jelenkezésk azonnal a bukaresti hadkiegészítőnél és ott kérjen utazási igazolványt. Ha csak teheti, egyidejűleg közölje a nagyváradi cercullal is, hogy ön Bukarestben van és szolgálatra jelentkezni fog. A felmentés dolgában hamarabb kellett volna lépéseket tennie, ahhoz az illetőségi helyének előjárósága adja a szükséges okmányokat.

Medgyes 22. Miután orvosi kezelés alatt áll, nem szólhatunk bele a dologba, de nyugodjék meg, ha az orvos ama kis láznak és fájdalomnak nem tulajdonít komolyabb jelentőséget, akkor nincs is nagyobb baj. A 16 kilós hizás is jó jel. Egyébként egy betegnek mindig joga és alkama van, még a kezelőorvos tudásával, s hozzájárulásával is, magát más orvossal is megvizsgáltatnia.

s. b. cikkét, melyben azt javasolja, hogy az állam bocsásson ki bonokat a bankjegyalom-mány 33 százaléka erejéig és tegye kötelezővé ezeket 33 százalékgig való elfogadását és ugyanannyira való fizetőképességét, sőt az állam maga is fogadja el 33 százalékgig e bonokat, s a visszaváltás három év múlva kezdődjék, (az állam évenként 20 százalékat váltana vissza), már nem közölhetjük.

Többeknek. A Széplaki Takarékpénztár sorsjegyellenőrző irodája szívesen ad közvetlen megkeresésekre is felvilágosítást, kéri azonban az érdeklődőket, sziveskedjenek leve-lüköz költségekre póstabélyegekből 15 lejt mellékelni.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6. vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszi hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Eladó jutányos árban Dürkopf, sütyészto, varrógép, ebédő, hálóberendezés, különböző ágyneműk, Brassó, Hentes-utca 4, földszint. 17096

Uj His Master's Pathefon 36 uj lemezzel eladó 7000 lejért. Brassó, Str. Anton Kovács 5. 17093.

Allást nyer

Nincs munkanélküliség, ha elvállalja a közszükségleti automata órák elhelyezését. Blau, București, Găbroveni 12.

Házasság

26 éves, intelligens, biztos egzisztenciájú keresztény vagyok megismerkednék olyan urilányokkal, kiknek némi hozományuk van 20 évig, gyermektelen asszonyok is irhatnak 25 évig. „Nemes szív” jelisére a bukaresti kiadóba. 17089.

Lakás

Bukarestben, központban különbejáratu butorozott szoba 1—2 uriember részére kiadó, esetleg ellátással. Indigné, Str. Sfintilor 27. sz. az udvaron balra. 17081.

KIADÓ 4 szoba, fürdőszoba mellékhelyiségekkel álló lakás. Uşurelu, Brassó, Fekete-utca 15. 17090.

2 részből álló üzlethelyiség lakással együtt kiadó. Türkös 86 szám. 17091.

Gyenge férfiak

nak válaszbélyeg ajánlott levélben történő beküldése ellenében bérmentve küldöm szabadalmazott szenzációs találmányomat ismertető könyvemet. Cim: „Patent 601” Cluj (Kolozsvár) 1. sz. postaiók.

Társas utazás Budapestre részletfizetésre!

Felvilágosítás és jelentkezés 1932 április 18-ig

Europa utazási iroda Brassó (Korona-szálló)

Erdélyi Kiskereskedők Szövetsége Brassó és minden Európa menetjegyi irodában, továbbá Mediator Tg.-Săcuesc. — Utlevél nem szükséges. Indulás május 5-én. Részvételi díj 3 részletben fizetendő márc 1 től kezdődőleg Bpest-Bécs autókarr kirándulás

Tőkések figyelmébe!

Állandóan keresünk jó kamatozás mellett kisebb és nagyobb összegeket komoly háztulajdonosok számára, mely kölcsönösszegek csakis első helyen lesznek betáblázva értékes ingatlanokra. — Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál a brassói közvetítési iroda:

V. W. DRE SNANDT & Co. Brassó, Str. Regele Carol 52 sz. a.

Uj cipőüzlet!

Delta cipőáruház

Brassó, Kolosor-u. 23. (volt Derby)

Legmodernebb cipők! Szolid tartós kivitel!

Szenzációsan olcsó árak!

1-a férfi box cipő már Lei 360-tól, 1-a női box cipő már Lei 280-tól.

Gyermekecipőkben nagy választék.

Minden ember annyit ér, ahány nyelvet tud!

FRANCIA NYELVKÖNYV, kulccsal és ige-
ragozási táblával. Írták: Dr. Hegedűs és
dr. Latzkó. Ára kötve 163.— lej.
ANGOL NYELVTAN, kulccsal együtt. Írta:
dr. Latzkó H. Ára kötve 163.— lej.
NÉMET NYELVTAN. Írta: Altai R. Kezdkö-
nek kulccsal. Kezdkönek I. rész 163.— lej.
Haladóknak II. rész 238.— lej.
OLASZ NYELVKÖNYV, kulccsal. Írta: dr.
Honti R. Ára kötve 163.— lej.
Fenti könyvek a kiejtés megjelölésével, ma-
gántanulásra igen alkalmasak

Schidló dr.: „1000” szó
gyakorlati módszere világnyelveknek magán-
tanuláshoz. Szakértői véleménye
szerint Schidló dr. módszere a magántanu-
lást teljesen új mederbe terelte. Kapható:

Német nyelvtan, vászonkötésben	204.— L
Francia nyelvtan	204.— L
Angol nyelvtan	204.— L
Olasz nyelvtan	272.— L
Spanyol nyelvtan	272.— L

Kaphatók és postán utánvétellel szállítja a

Brassói Lapok Könyvosztálya, Brassó.

B. L. Kocsis Béla Felelősszerkesztő

Brassó—Brassó, Kapu-utca 56—58. Telefon-
interurban: szerk. és kiadóhivatal: 1—77 és 82.
București—Bukarest I, Boulevardul Schitu
Măgureanu 21. — Telefonszám 363—64.

A BRASSÓI LAPOK nyomdavidualatának kiadása és rotációs nyomása, Brassóban.

ELOFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félévre 600, évente 1200 lei Magyaror-
szágra: negyedévre 14, félévre 28, évente 56 pengő A többi külföldi államokba negyedévre 420 fél-
évre 820, évente 1600 lei — Egyes szám ára 5 lej; Magyarországon 20 fillér

Merev ízületeknek

azonnali enyhülés

Gyorsan megszabadulhatunk az ízületi és izom-
fájdalmaktól és a testrészeink merevségét is
hamar megszüntethetjük. Alkalmazzunk kevés
Sloan's Liniment-et enyhén — erős masszázssal
nélkül. Azonnal érezni fogjuk melegítő enyhítő
hatását és a fájdalom elmúlik. Használjunk
Sloan's Liniment-et rheuma, zsába, ischias,
hátfájás, ficamodás, tő-
rés és mindenféle izom-
fájdalom esetén is.

SLOAN'S
LINIMENT
megöli a fájdalmat.

Egy üveg ára 75 Lei

A legszebb és legfajtszább szállított-
ványok a legolcsóbb árakon csak az
alábbi cégnél!

„BUSDERTAL” Szőlőoltványtelep Medgyes GERHARD BINDER

Medgyes, Ferdinand Király-tér 20.
Tel. 57 és 141
Árjegyzék kívánatra!

Cseplőgéptulajdonosok!

Cserébe veszek bármilyen már-
kájú cseplőgépet, herefejtőt, trak-
tort, motort, raktáramon levő nyitott
és csukott luxus vagy teher-autóval
Rosenbaum Pál, Reghin. Telefon 58

Közhasznú Családi Könyvtár

Egy kötet ára 20 lej

K. Beniczky Irma: Furcsaságok a divat tör-
ténéteiből.

(A divat szélsőségei, elmúlt korok erkölcei,
asszonyok, férfiak különös hóbortjai.)

K. Beniczky Irma: A babonák világából.
(Kártyavetés, Jövendőmondás. Vampyr-hit.
Spirítizmus.)

Riecke: Anyák könyve.
(Hogyan neveljük, hogyan ne neveljük gyer-
keinket.)

K. Beniczky Irma: Illemtan. A leányérzelem
világa.

(Leányok tanácsadója az élet döntő kérdé-
seiben. Utmutató az érzelmek világában.)

K. Beniczky Irma: A beteg-könyha.
(Ételek és italok legcélszerűbb készí-
tési módja, beteg és lábadozó számára, 220
recepttel.)

Dr. Steiner—Beniczky: A gyermek testi neve-
lése.

(Hogy kell egészséges gyermeket nevelni.)

Mathwees—Gaál M.: A boldogulás könyve.

(Szerencse és balszerencse. Az emberekkel
való bánásmód. Az életrevalóság. A pénz
haszna és kára. A pihenés nélkül való munka.)

Dr. Nemes György: A háztartás kémiája.

(A hus és konzerválása. Szesz és likörök.
Szappan és illatszerek, stb.)

Dr. Wiel—Beniczky: A diétás könyha.

(Beteg, gyengélkedők ápolásánál nélkül-
özhetetlen kézikönyv. Receptek, tanácsok,
szakszerű magyarázatok.)

K. Beniczky Irma: A mindennapi életből.

Élelmiszerek és mérgek.
(A mérgek felismerése a háztartásban. Táplá-
lól és ártalmas növények.)

Vörös Eszter: Gazdaszasszonyok könyve.

(A háztartás. A kertészet. A gazdaság. A
baromfitenyésztés.)

Falke—Beniczky: A lakás művészete.

(Hogy tehetjük legegyszerűbben lakásunkat
széppé és otthonossá?)

K. Beniczky Irma: A mindennapi életből.

A könyha tudománya.
(A jó és rossz, a tápláló és ártalmas ételek.
Vegyészet a konyhában.)

K. Beniczky Irma: Az egészség szabályai.

A betegápolás könyve.
A szép otthon.
A nő kötelességei.
A baromfi udvar.

Dr. Klenke—Beniczky: Szépségápolás.

Dr. Sikor József: Miben különbek a nők a
férfiaknál.

A házassalandók könyve.
A tökéletes feleség.

Kalócsai Róza: A háziasszony könyve.

Póstai megrendeléseket az összeg és 10 lej
portó beküldése ellenében azonnal elintézzük.

Brassói Lapok Könyvosztálya

AZ ATHENEUM-SOROZAT LEGUJABB KÖTETE:

BRÓDY LILI: A MANCI

című kitaláló regénye, 68
egész vászonkötésben Lei

Ugyanabban a kiadásban és árban kaphatók. Ursula Parrott: EX FELESÉG, Móricz Zs.: FORR A BOR és Werfels: NÁPOLI
TESTVÉREK. — Kaphatók a BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYÁBAN Brassó, Kapu-utca 56—58, az udvarban.